011609

LAIKAS

Nr. 267 XII M.

"EL TIEMPO"
Mendoza 2280, Avellaneda, Bs. Aires
T. E. 208 - 5027
Reg. Nacional de la Propiedad Intelectual
No. 636922

CORREO ARGENTINO CASA CENTRAL
Franqueo Pagado Concesión Nº 4288
Tarifa Reducida Concesión Nº 4015

PERIODICO QUINCENAL LITUANO — 5 DE NOVIEMBRE — LAPKRIČIO 5 D. 1960 M.

LIET. BIBLIOGR. TARYBOS

Gera Proga Lietuviams

Kai Jungtinių Tautų pilnaties susirinkimas (tur būt š. m. lapkričio mėn.) pradės svarstyti pačių Sovietų įneštą pasiūlymą tuoj suteikti laisvę visoms tautoms dar dabar esančioms kolonialinėje priklausomybėje Afrikoje, Azijoje ir Okeanijoje, J. Tautose tuoj turi būti iškelta viešumon, kad *Lietuva Europoje tebėra Sovietų Sąjungos kolonialiniai pavergta ir kad jos laisvė ir nepriklausomybė turi būti tuč tuojau atstatytos.*

Kreipiamės į visas lietuviškas organizacijas visuose pasaulio kraštuose ir prašome neatidėliojant mobilizuoti visuomenę ir pavienius asmenis tuč tuojau siųsti peticijas, laiškus, telegramas jų gyvenamų kraštų vyriausybėms, prašant kelti Lietuvos išlaisvinimo iš Sovietų kolonialinio pavergimo bylą Jungtinėse Tautose ir ten reikalauti, kad kolonialinių kraštų išlaisvinimo deklaracija tuoj būtų pritaikyta Lietuvai ir kitiems Rytų ir Vidurinės Europos pavergtiems kraštams.

Lietuvių organizacijos savo memorandumuose jų gyvenamųjų kraštų vyriausybėms galėtų priminti, kad

1) Lietuva nuo neatmenamų šimtmečių buvo nepriklausoma valstybė prie Baltijos jūros ir jos vardą jūs galite rasti seniausiuose Europos žemėlapiuose. Rusiškojo imperializmo užgrobta gale XVIII šimtmečio, ji 1918 metais atkūrė savo valstybinę nepriklausomybę, buvo priimta į Tautų Sąjungą ir pripažinta de jure ir de facto visų pasaulio valstybių, įskaitant taip pat Sovietų Sąjungą.

2) Sovietų Sąjungą 1940 metais birželio 15 dieną brutalia karine jėga okupavo nepriklausomą Lietuvos Respubliką ir palaipsniui:

a) panaikino jos valstybinę savivaldą;

b) panaikino jos administraciją;

c) panaikino jos finansinę sistemą;

d) sugriovė jos ekonomiją, panaikindama privačią nuosavybę pramonėje, žemės ūkyje, prekyboje ir nekilnojamojo turto valdymą miestuose;

e) prievarta įjungė Lietuvą į Sovietų Sąjungą teritoriniai, politiniai, ekonominiai, kultūriniai ir pagrobė arba suvalstybino Sovietų Sąjungos naudai visus jos turtus, nuosavybes ir gamtos išteklius.

3) Karinės okupacijos pasekmėje Sovietų Sąjunga įvykdė Lietuvoje:

a) politinį genocidą — likvidavo visas lietuviškas politines partijas ir tų partijų vadus ir įstiprino vienintelę komunistų partiją, pačios Maskvos vadovaujamą;

b) fizinį genocidą — sunaikino ir deportavo 1941 ir 1944 iki 1953 metų šimtus tūkstančių lietuvių, kurie buvo priešiški Sovietų Sąjungai, ar jos komunistų partijai, ar jos įvestam okupuotoje Lietuvoje Sovietų kolonialiniam režimui arba tik buvo įtarti, kad gali būti priešiški;

c) kultūrinį genocidą — varžant ir persekiojant lietuvių tautinę kultūrinę veiklą ir lietuvių kultūrininkus, pavedant juos Maskvos patikėtinių priežiūron ir suvaržant juos sovietinės komunistinės cenzūros varžtais;

d) religinį genocidą — nuosekliai ir įžuliai siekiant sunaikinti tikėjimą, tikinčiuosius ir dvasiškius;

e) tautinį genocidą — neatlaidžiai vykdant rusifikaciją ir priskiriant visa, kas lietuviška ir tautiška prie diversinių ir kriminalinių nusikaltimų, tikslu persekioti ir naikinti.

Visi aukščiau išvardinti Sov. Sąjungos nusikalstamieji veiksniai buvo nukreipti įstumti Lietuvą į valstybinę, politinę, ekonominę, o lygiai kultūrinę ir kitokią priklausomybę nuo Sovietų Sąjungos, kas sudarė turinį labiausiai beširdiško, žiauraus, naikinančio ir visą žmonišką buitį ir jos aplinką išnaudojančio sovietiško kolonializmo, kurį mūsų visų didžiausia pareiga yra pasmerkti, prieš jį griežčiausiai protestuoti ir *reikalauti tuč tuojau atitraukti iš Lietuvos Sovietų Sąjungos kariuomenę, administraciją, policiją ir partiją, baigti Lietuvos okupaciją,* kad ten galima būtų pravesti laisvus ir visuotinus rinkimus Jungtinių Tautų priežiūroje ir atstatyti teisę, laisvę ir Lietuvos nepriklausomą valstybę.

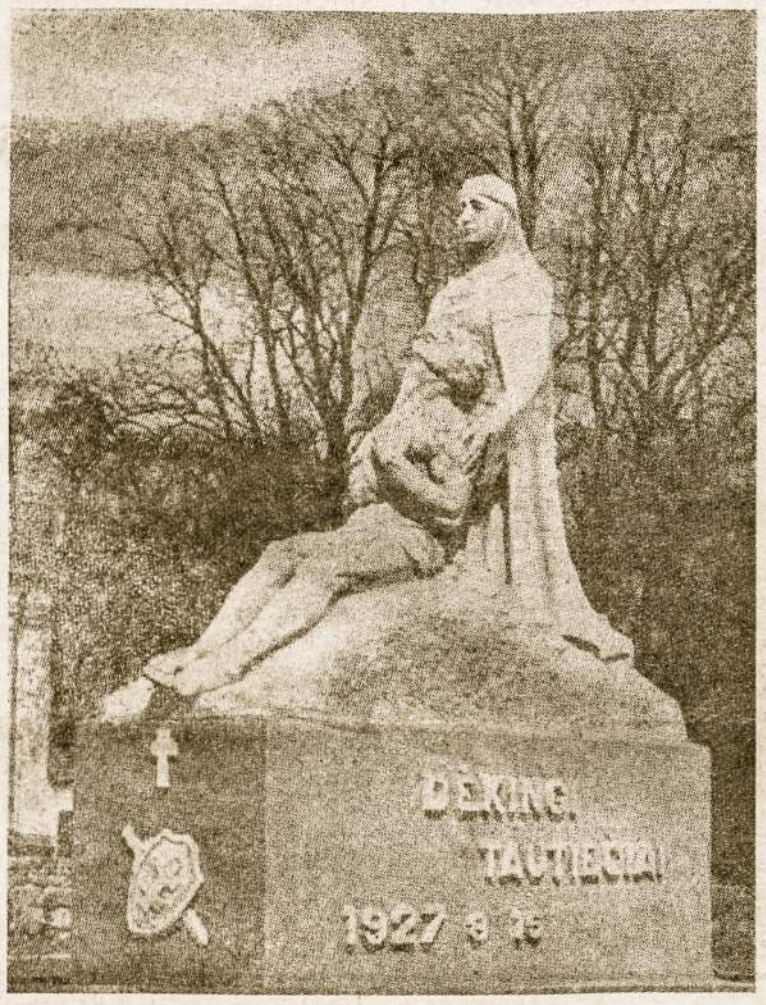

Amžiais liksime dėkingi žuvusiems už laisvę!

Vyriausiojo Liet. Išlaisvinimo Komiteto Prezidiumas

New York, 1960 m. spalio 18 d.

Š. metų gruodžio mėn. 2, 3, 4 ir 5 dienomis, Avellanedoje, Aušros Vartų parapijos patalpose ir salėje, Mendoza 2280 ir Brasil 835, Buenos Aires provincijoje, Lietuvai Išlaisvinti Centras Argentinoje, pritariant ir talkininkaujant Lietuvių Organizacijoms ir Spaudai rengia

PIRMĄJĮ PIETŲ AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESĄ

su sekančia provizorine programa:

Gruodžio 2 d. (penktadienis)

Delegacijų priėmimas Buenos Aires ir jų apgyvendinimas. Vakare 8 val. (20 val.) — bendras delegatų susirinkimas, susipažindinimui ir prieškongresinis pasitarimas parapijos salėje, Brasil 835.

Gruodžio 3 d. (šeštadienis)

8 val. ryto delegatai renkasi į parapijos salę, Brasil 835.

9 val. ryto — Kongreso oficialioji pradžia:
- a) Prezidiumo rinkimas.
- b) Deklaracijų ir Rezoliucijų Komisijos rinkimas.
- c) Referatas: Pietų Amerikos lietuvių įnašas į Lietuvos laisvinimo bendrą darbą — referentas, publ. K. Čibiras.

12 val. — Pietų pertrauka.

16 val. — iškilmingas vainiko uždėjimas prie Argentinos didvyrio Gen. San Martin paminklo — Plaza San Martin, dalyvaujant visiems Kongreso dalyviams ir svečiams bei plačiajai Argentinos lietuvių visuomenei.

20 val. (8 val. v.) — iškilmingas Kongreso aktas salėje:
- a) Įvairių šalių atstovų pranešimai.
- b) Komisijų pranešimai.
- c) Rezoliucijų ir deklaracijų priėmimas.

Gruodžio 4 d. (sekmadienis)

10,30 val. — iškilmingos pamaldos Aušros Vartų šventovėje.

12 val. — bendri pietūs parapijos salėje, Brasil 835.

18 val. — meninis Kongreso aktas salėje; dalyvauja:
- a) Aukštieji svečiai su kalbomis.
- b) Montevideo meninės pajėgos.
- c) Argentinos šokių Ansamblis.
- d) Argentinos "Šv. Cecilijos" choras.

Iškilmingas Kongreso uždarymas.

Gruodžio 5 d. (pirmadienis)

Delegatai ir užsienio lietuviai lanko Argentinos Lietuvių Organizacijas: Lietuvių Centrą, Susivienijimą, "Mindaugo" Draugiją ir kitus. Organizacijos iš anksto prašomos susitarti su svečiais, laike kongreso, kada juos priims.

Kongrese draugijos ir organizacijos prašomos dalyvauti su savo vėliavomis ir jaunimas bei moterys su tautiniais drabūžiais. Svečiams iš toliau bus parūpintas butas ir pragyvenimas pas lietuvius

Kongreso Rengiamoji Komisija

PASAULIO ŽINIOS

● **Rinkiminis įkarštis Š. Amerikoje.** — Artėjant prezidento rinkimams visoje Š. Amerikoje jaučiamas didelis rinkiminis įkarštis, kuriame visi kiti reikalai atsistoję antroje eilėje. Abu kandidatai Nixon ir Kennedy važiuoja iš miesto į miestą, sakydami kalbas. Demokratų kandidatas Kennedy savo programinėje kalboje pasisakė, kad jis kaip prezidentas atstatytų prarastą amerikiečių prestižą, gi respublikonų kandidatas — Nixonas pasisakė, kad jam tapus prezidentu, jo vienas svarbus noras esąs aplankyti visas sovietų užimtas šalis.

Vienu žodžiu rinkiminė kova užvaldė visą Š. Ameriką. Pagal paskutinius Galoup instituto apklausimus, Kennedy kandidatūra paskutiniu laiku vis labiau kyla. Už Kennedy pasisakė 49 procentai, o už Nixon tik 46.

● **Oro linija Buenos Aires — Montevideo.** — Tautinė Komisija susiekimui tarp Argentinos ir Urugvajaus, kuriai yra paskirtas 1 milijonas urugvajiškų pezų, ir kuriai priklauso 100 privatinių susiekimų organizacijų, paskelbė, kad vasaros atostogų metu bus įvesta speciali oro linija tarp Buenos Aires ir Montevideo, kuri palengvins keleivių transportą.

● **Š. Amerikos žėmės ūkio sekretorius Benson Argentinoje.** — Ponas Taft Benson, kuris dabar Argentinoje svečiuojasi, pareiškė, kad tarp Š. Amerikos ir Argentinos gyvulinkystės esą daug panašumo. Bensono kelionės tikslas yra užmegzti artimesnius ryšius tarp Š. Amerikos ir Argentinos, pasikeičiant žėmės ūkio produktais ir gyvuliais. Bensòn turėjo pasikalbėjimą su prezidentu Art. Frondizi, kuriame pareiškė norą prailginti prekybos sutartis ir jas dar labiau praplėsti.

● **Lujano Dievo Motinos statula Katedroje.** — Per visas misijas ir per visą Marijos kongresą, kuris vyks šiomis dienomis Buenos Aires mieste, Lujano Dievo Motinos statula lieka Katedroje kaip kongreso patrona. Kas nori gali lankyti ją visomis dienomis.

● **Vokietijoje — socialistų parlamentaras Frenzel** buvo sugautas perduodant čekų agentams NATO kariuomenės paslaptis. Parlamentaras Alfred Frenzel yra suimtas, kartu su juo pagauti du čekų karininkai, kurie kaip šnipai dirbo su Frenzel. Be to suimta vieno karininko žmona ir kiti du šnipai.

● **Krikščionys ir mahometanai protestuoja prieš Alžyro terorą.** — Paryžiuje, kur dabar vyksta dideli įtempimai dėl Alžyro karo veiksmų, krikščionys evangelikai, lygiai katalikai kaip ir mahometonai, bei žydai protestuoja prieš karo žiaurumus.

Kaip žinome Alžyro karas tęsiasi jau šeši metai. Alžyro egzilinės vyriausybės prezidentas **Ferhat Abbas** laisvės kovotojų nacionaliniame fronte pareiškė, kad "Alžyras kovos iki kol atgaus nepriklausomybę". Toliau prez. Ferhat Abbas pažymėjo, jog arabų kraštai ir Sovietų Sąjunga šią išsilaisvinimo kovą yra pažadėję remti.

● **Dr. Adenaueris lankysis pas De Gaulle.** — Vokiečių dienraštis **Freie Presse** rašo, kad Adenaueris gruodžio mėn. 4 d. lankysis pas Prancūzijos šefą De Gaulle, kad pasitarti svarbiais Europos reikalais. Šiam Adenauerio vizitui vokiečiai skiria daug dėmėsio, nes tuo pat metu Paryžiuje vyks šešių užsienių ministerių konferencija.

● **Kuboje kiekvienas antras vyras po ginklu.** — Fidel Castro su dideliu skubotumu ginkluoja savo vyrus. Kuba pasidarė didžiausias ginklų sandelis. Ginklai ateina daugumoje iš Čekoslovakijos. Beveik kiekvienas antras vyras yra ginkluotas.

Amerikiečiai Guantanamos saloje padarė užminuotą sieną, kuri skiria vandenis nuo Kubos pusės, kad apsisaugojus nuo eventualaus užpuolimo.

● **Tyrolio klausimas nukeltas nežinomam laikui.** — Tyrolio bylą, kurią Austrija buvo iškėlusi Jungtinėse Tautose baigėsi tuo, kad byla pavesta išspręsti tarp italų ir austrų, kitaip sakant buvo gražiai "nusiplautos rankos".

Okupuotoje LIETUVOJE

DAR 53.000 HA. NENUKASTŲ BULVIŲ

(E) "Valstiečių laikraštis" ir Vilniaus radijas aliarmuojančiai skatina kolchozininkus kasti bulves. Kolchozų laukuose spalio viduryje dar buvę nenukastų bulvių 53.000 ha. Švenčionių, Telšių, Kovarsko ir kituose rajonuose bulvių kasimas dar nė įpusėjęs. Meteorologinių stočių pranešimu esą galima laukti smarkaus atšalimo. (Keista, kad kolchozinėje santvarkoje tokie raginimai kartojasi kasmet. Tartum Lietuvos žemdirbiai būtų visai apatiški ir nė nesirūpintų, bus ar nebus bulvės nuimtos)

Vilniaus radijo spalio 14 d. pranešimu, iš Vilniaus miesto į apylinkinius rajonus bulvių kasti buvo nuvežta apie 2.000 žmonių.

KIEK SUPLANUOTA IR KIEK ĮVYKDYTA STATYBŲ

(E) Vilniaus "Tiesa" 240-je laidoje paskelbė, kad iki spalio 1 d. Statybos ministerijos žinioje esančiuose statybos trestuose buvo įvykdyta 73,2 % metinio plano. Gyvenamojo ploto atiduota naudotis 103.825 kvadr. metrų (metinis planas siekia 156.130 kv. m.).

"TECHNINĖS PAŽANGOS UNIVERSITETAS" VADOVAMS IR VIRŠININKAMS ŠVIESTI

(E) Kaune organizuojamas "Techninės pažangos universitetas", kurio uždavinys bus gilinti įmonių vadovų, skyrių viršininkų ir panašių pareigūnų žinias. Patvirtina universiteto taryba iš 7 asmenų, kuri dabar komplektuos mokomąjį personalą ir atliks kitus paruošiamuosius darbus. Tarybai vadovaus Politechnikos instituto direktoriaus pav-jas prof. P. Baskutis. Mokslas truks 2 metus. Mokysis apie 150 asmenų.

KAIP PASIAIŠKINA DĖL PRAKIURUSIO STOGO

(E) Vienų naujų namų gyventojai Kaune pasiskundė ir įstaigose ir per laikraščius dėl įvairių tų namų trūkumų. Kai reikalas iškilo jau viešai, paliestos įstaigos ėmė viena po kitos aiškintis. Originaliausiai atsiliepė statybos valdybos nr. 10 viršininkas Borodulinas. Į skundus, kad namų stogas kiauras, jis atsiliepė trumpai ir sausai: "Namo nr. 118 stogas bus sutvarkytas, kai bus gautas reikalingos markės bitumas". Kol statybos valdybos viršininkas tos dangos negaus, stogas taip ir liks nesutvarkytas.

LIETUVOJE RASTA NAFTA

(E) Š. m. "Tiesos" 221 nr-je pakartotinai rašoma, kad Lietuvos vakaruose geologai, begręždami gilų gręžinį, atrado skystos naftos. Lietuvos Geologijos ir gelmių apsaugos valdyboje jau kuris laikas buvo žinoma, kad vakarinėje Lietuvos dalyje esama naftos ir dujų. Tačiau iki šiol pavykdavo iš gilių gręžinių susekti tik naftingų uolienų bei sunkiųjų dujų pėdsakus. Dabar gi surastoji nafta visiškai patvirtino, kad spėjimai buvo teisingi. Gilaus gręžimo ir seisminiai darbai tebevyksta. Sekančiais metais prasidės naujas geologinių darbų etapas — bus tiriamos naftingosios struktūros. Atlikti tyrimai leidžia padaryti išvadą, kad Lietuvos gelmėse slypi pramoninės naftos ir dujų atsargos, nors dar nežinia, ar apsimoųės jas eksploatuoti.

LEIDINYS APIE LIETUVOS PAUKŠČIUS

(E) Valst. pol. ir moksl. lit. leidykla Vilniuje išleido M. Valiaus paruoštą leidinį "Lietuvos vandens ir pelkių paukščiai" (176 pusl. su iliustracijomis. 1960).

LIETUVOS VALSTYBINIS ESTRADINIS ORKESTRAS GRĮŽO IŠ SIBIRO

(E) Iš koncertinės 3 mėn. kelionės po Sibirą sugrįžo Lietuvos valstybinis estradinis orkestras vadovaujamas Juozo Tiškaus. Orkestras davė 60 koncertų daugelyje Sibiro miestų; jų kelionės maršrutas siekė 16.000 km.

GRYBAI

(E) Drėgnas oras ir dažni lietūs šiemet sudarė palankes sąlygas augti grybams. Lietuvoje veikia virš 70 vartotojų kooperacijos ir liaudies ūkio tarybos grybų virimo punktų. Iš viso jau paruošta per 1.000 tonų grybų. Kartu grybai sūdomi. Grybai ruošiami ir eksportui.

DAILININKŲ PARODA

(E) Čiurlionio vardo dailės muzie juje atidaryta 20-jo amž. pradžios pirmosios pusės Lietuvos dailininkų paroda. Šalia dailininkų Šlėriaus, Žmuidzinavičiaus, Dobužinsko eksponuojami ir jaunesnės kartos menininkų darbai, kaip Kazoko, Samuolio ir kt. Parodoje yra virš 100 dailininkų kūrinių

Iš Dabartinio Lietuvos Gyvenimo

Nuošalioje miestelio gatvėje sunkvežimis suvažinėjo šunį, apie kurį susirinko būrelis žmonių. Eidamas pro šalį sustoja ir MGB viršininkas. Žiūrėdamas į besibaigiantį šunį, jis ironiškai sako:

— Šaukite kunigą! Juk miršta.

— Jokio kunigo jam nereikia. Jis komunistas! — atsakė šalimais stovėjusi senutė.

●

Po ilgų pastangų vienam piliečiui pasiseka gauti vizą išvažiuoti iš Sovietų Sąjungos į užsienį. Pasiėmęs dokumentus žmogelis iš džiaugsmo net rankas trina. Žiūrėdamas į jį rusų majoras, sako:

— Be reikalo džiūgauji, žmogau. Gera ten, kur mūsų nėra.

— Taigi, taigi, drauge majore, aš ir važiuoju ten, kur jūsų nėra, — atsakė jam pilietis.

●

Vienas Lietuvoje gyvenąs žydas labai norėjo išvažiuoti iš Sovietų Sąjungos į užsienį. Tam dėjo daug pastangų ir negailėjo pinigų, bet, nežiūrint visko, vizos jis negavo. Jį erzindamas, saugumo viršininkas klausia:

— Ką tu darytumei, Joške, jei rytoj atidarytų sienas į užsienį?

— Lipčiau į augštą storą medį, — atsako jam žydas.

— Kodėl? — klausia nustebęs viršininkas.

— Visi greitai bėgdami galėtų mane sumindyti, — atsakė Joškė.

●

Ilgai stovėjo ūkininkas eilėje atvežęs grūdus valstybinei prievolei, ilgai šalo po šaltu rudens lietumi, kol pagaliau nusviedė botagą ant maišų pasukęs užkandinės durų link.

— Kodėl, pilieti, palikai grūdus be jokios priežiūros? Dar kas pavogs! Valstybės turtą reikia rūpestingiau prižiūrėti, — sustabdęs ūkininką rėžia partijos sekretorius.

— Dabar darbo laikas. Visi vagys tarnybose, — atsakė ūkininkas.

Po susirinkimo kolūkiečiai apstojo bufetą, kad galėtų pasistiprinti, nes kalbos tęsėsi labai ilgai ir daug kas juto troškulį ir alkį. Prie bufeto priėjo ir oratorius, atvykęs iš sostinės. Norėdamas užvesti su kolūkiečiais pokalbį, jis prašneko:

— Matai, kolūkis ir savo krautuvę, ir bufetą turi. Partija ir vyriausybė rūpinasi viskuo.

— Taigi, taigi, — atsiliepė truputį įkaušęs vyriausybė . . . Todėl duok, drauge pardavėja, man ir vyriausybinių silkių.

— Nesuprantu. Vyriausybinių silkių? — stebisi pardavėja.

— Taip, vyriausybinių! Dar nežinai, kurios silkės yra vyriausybinės? Ogi štai šitos, be galvų.

KAIP STUDENTUS PADARYTI ATEISTAIS

DARBO REZERVOS MOKYKLOS

SPECIALI konferencija kaip studentus padaryti ateistais įvyko Kaune, dalyvaujant visų Lietuvos aukštųjų mokyklų — kartu su specialiosiomis — vadovams, katedrų vedėjams, dėstytojams; be to, dalyvavo eilė gydytojų, visuomenininkų ir kt. Lietuvos komunistų partijos ck sekretorius Niunka ir kiti pranešėjai dėstė, kaip studentams geriausiai skiepyti ateizmą. (E)

LIETUVOJ RUOŠIAMI SPECIALISTAI IR KREMLIUI

Bolševikmečiu Lietuvoje įsteigta visa eilė mokyklų, vadinamų Darbo Rezervų Mokyklomis. Tokių mokyklų įvairiuose Lietuvos miestuose (tačiau daugiausia Kaune ir Vilniuje) 1953 metais veikė 22, o 1955 metais 25. Kalbamos mokyklos tiesiogiai pavaldžios Maskvos žinyboms.

Iki 1959 metų vidurio minėtosios mokyklos paruošusios daugiau kaip 50,000 kvalifikuotų darbininkų. Darbo Rezervų Mokyklose ruošiami specialistai 90 profesijų. Į kalbamas mokyklas priimami jaunuoliai ir jaunuolės nuo 14 ligi 17 metų amžiaus.

Pasirodo, kad Lietuvoje baigusieji Darbo Rezervų Mokyklas jaunuoliai bei jaunuolės kalbamose mokyklose apmokomi ne vien Lietuvai. Dalis baigusiųjų išsiunčiami kurį laiką dirbti įvairiose Sovietų Sąjungos vietovėse.

Praėjusiais metais Lietuvoje, kaip ir visoje Sovietų Sąjungoje pradėjus vykdyti mokyklų reformą, toji reforma palietė ir Darbo Rezervų Mokyklas, Lietuvoje veiksią ne mažiau kaip 35 Profesinės - Technikinės Mokyklos su vienerių, dvejų ir trijų metų apmokymu. (E)

MODERNIŠKI TRĖMIMAI

Lietuvos jaunuolių priverstiniai išvežimai iš Lietuvos tebesitęsia. Apie tai kiek žinių pateikia S. Miglinas "Drauge". Jis rašo:

"Praėjusių metų pavasarį pasirodė kelios informacijos pavergtosios Lietuvos komunistinėje spaudoje apie nedidelių grupių jaunuolių, daugiausia merginų, tariamą savanorišką išvykimą darbams į Kazachstaną bei kitas Sibiro sritis. Šiaip jau nesijautė vykdomos akcijos nž didesnio skaičiaus jaunimo išsiuntimą. Tokį įspūdį buvo galima susidaryti sekant Lietuvos bolševikinę spaudą.

Tačiau pastarojo meto kitos informacijos rodo, jog praėjusiais metais visoje Sovietų Sąjungoje gana plačiu mastu buvo vykdomas jaunimo siuntimas į rytinių bei šiaurinių sričių įvairias statybas.

Tik šių metų kovo pradžioje Sovietų Sąjungos komjaunimo centro paskelbtas pranešimas, kad "nuo XXI komunistų partijos suvažiavimo į svarbias šalies statybas buvo nusiųsta apie 200,000 jaunuolių" (įsidėmėtina, jaunuolių, ne komjaunuolių), atskleidė paslaptį, jog praėjusių metų eigoje, nuo vasario pradžios tiek jaunuolių buvo išsiųsta daugiausia į sibirines sritis.

Tad, jei tasai siuntimas būtų vykdomas griežtai atsižvelgiant į gyventojų skaičių, ir tuo atveju 1959 metų eigoje iš Lietuvos galėjo būti išgabenta apie 2,700 jaunuolių . . . "

Iš laikraščio "Jaunimo žygiai" 2 - 3 Nr.

JEIGU MES TAVE PAVERGĖME, TAI TU ESI MŪSŲ PILIETIS

R. Samsonas apie savo gyvenimą Lietuvoje

RALFAS Samsonas, lietuvis, Amerikos darbininkas ir pilietis, 66 metų, po ilgos kovos su Sovietų Rusijos valdžia dėl JAV pilietybės, pagaliau buvo išleistas ir laimingai pasiekė Kaliforniją, Los Angeles, kur gyvena jo sesuo. Los Angeles laikraštis "The Tidings" įsidėjo pasikalbėjimą su R. Samsonu, dabar gyvenančiu lietuvių šv. Kazimiero parapijoje. Laikraštis rašo, kad "dar tik 15 dienų, kai jis namie . . . Jo melsvose akyse dar pastabu išvargino ir slopių prisiminimų iš gyvenimo Maskvoje ir kolchoze".

AMERIKOS DARBININKAS IR VETERANAS

Ralfas Samsonas Amerikon atvyko turėdamas 18 metų, kai mirė jo tėvai, o caro Rusija norėjo paimti kariuomenėn. Tai buvo 1912 metais. Amerikoje dirbo tekstilės fabrike. Pirmam Didžiajam karui kilus, įšėjo į JAV kariuomenę, dvejus metus tarnavo eiliniu, gavo pasižymėjimo ženklus. Iš kariuomenės 1919 paleistas, dirbo toliau paprastu darbininku. Gavęs veteranų bonų už 600 dol., nutarė aplankyti seniai pasiilgtą Lietuvą. Išvyko 2 metam, bet prabuvo dvylika kartų ilgiau — ligi 1960 rugpiūčio 10.

LAISVAME LIETUVOS ŪKYJE

Lietuvoje nuo 1936 gyveno su savo seserim ūkyje. Buvo gavęs iš JAV vizą dvejiem metam. Vizą pratęsė dar dvejiem metam, iki 1940. Su seserim valdė 6 ir pusės akrų ūkelį. Turėjo gerą arklį, dvi karves, kiaulių, vištų.

"Aš pertaisiau daržines ir tvartus. Viskas buvo labai gerai . . . 1939 pradėjo Hitleris karą. Rusai tai ppat nesėdėjo rankų sudėję. Jie atėjo 1940 m. pavasarį".

SOVIETIŠKAME KOLCHOZE

Rusai "nieko mums nedarė 1940, bet kai 1944 vėl grįžo, jie pradėjo viską atiminėti". Iš Samsonų nedidelio ūkelio buvo pareikalauta atiduoti 40 proc. javo sovietinei valdžiai. Gi 1949 įvykdė kolektyvizaciją. "Mes netekome ūkio, arklių ir karvių. Aš buvau priverstas dirbti kolchoze. Kiekvieną dieną ateidavo kolchozo užveizda (bosas) ir įsakinėjo, ką tą dieną turi padaryti. Tai buvo (kaip čia Amerikoje sakoma) *Piece work:* tiek turi apdirbti akrų, tiek duoti bušelių. Valandos nieko nereiškė nuo saulėtekio iki saulėlaidos. Pirmos rūšies grūdai ėjo valdžiai. O kas likdavo (jeigu likdavo) buvo dalinama kolchozininkam".

Tas kolchozas buvo 2,00 akrų. Jam buvo nustatyta kiek ir ko turi pagaminti. Jei kvota neišpildoma, nukeliama kitiem metam. Kiekviena šeima, kad galėtų pragyventi, gavo po pusę akro žemės. "Reikėjo tą sklypelį apdirbti laisvu laiku", jeigu jo likdavo.

ATIMAMAS JAV PASAS

Dar nuo 1939 metų rudens, kai Lietuvon buvo įgrūstos bolševikinės bazės, R. Samsonas jau darė pastangų iš Lietuvos išvykti. Netrukus bolševikai užėmė visą Lietuvą, o iš jų atėmė vokiečiai. Sesuo dar 1941 pavasarį išrūpino broliui JAV pasą. Su juo turėjo nuvykti į Amerikos pasiuntinybę Maskvon, bet jam neleido. Tik 1946 galėjo susižinoti su JAV atstovybe Maskvoje. Jam patarta pasirūpinti viza išvažiuoti. Bet bolševikų valdžios įstaigose pareikšta: *Kadangi jis Lietuvoje gyveno* 1940, *tai automatiškai pasidarė Sovietų Sąjungos pilietis.* JAV pasas buvo atimtas ir grąžintas Amerikos konsulatui Maskvoje.

DARBAS MIESTE BE PENSIJOS

Pravargęs kolchoze ligi 1952 metų, pasiprašė atleidžiamas dėl sveikatos. Kolchozo darbininkai nutarė atleisti. Gavo darbą mieste — naktinio sargo kooperatyve už 300 rublių (30 dol.) mėnesiui. Vėliau buvo sandėlių ir taupomojo banko sargu.

"Sovietiniai valdininkai gali daug pinigo susitaupyti", jis pareiškė rūsčiai. Daug iš jų gauna mėnesiui nuo 1,000 iki 4,000 rublių. Jie taupo".

Iš 300 rublių mėnesiui galima vienam išgyventi, jei turi tą pusės akro sklypelį daržovėms užsiauginti. Apie tą sklypelį sakoma: "Nepakanka išgyventi, bet ir nepapanka numirti".

Sulaukus 65 metų pensija nepripažinta. Sakė, nepakankamai ilgai dirbęs kolchoze. R. Samsonas spyrėsi, kad Amerikoje 65 metus sulaukus pensijos duodamos. Toliau tegalėjo verstis iš sesers siuntinių, gaunamų iš Amerikos.

MASKVOJE IŠTISĄ MĖNESĮ

Iš tų siuntinių susitaupęs kelionei, nuvyko į Maskvą. Amerikos atstovybė patarė negrįžti į Lietuvą, jeigu nori išvažiuoti. Gyveno viešbutyje Maskvoje, kol š. m. rugpiūčio 10 gavo vizą kaip "sovietų emigrantas į Ameriką". Išskrido SAS Kopenhagos linija. Danijoje jam buvo įteiktas JAV pasas. Jis nustojo būti prievartaujamas sovietinis pilietis.

AMERIKOS UŽMUŠTA VILTIS

"Lietuvoje, — pasakojo Ralfas Samsonas, — vis dar kažko laukiama. Kai kada žmonės pasidaro įsiutę prieš Ameriką: ji tik kalba, nieko nedaro. Vengram sukilėliam nieko nepadėjo. Visus iššudė. Nuo tada prarasta viltis.

TIKĖJIMAS LIETUVOJE

Tėvai yra priversti vaikus leisti į valdines mokyklas. Religijos nemoko. Tėvai paruošia namie pirmajai komunijai, kunigai paklausinėja. Vaikai jau nuo 7 metų turi būti pionieriai, paskui komsomolai. Abi — komunistų organizacijos. Mokytojai priversti dirbti komunistų partijai, nors ir nebūtų jos nariai. Jie turi verbuoti jaunimą į pionierius ir komsomolus. Jiem uždrausta lankyti bažnyčią. Melstis tegali slaptai. Apie 50 % jaunimo praranda tikėjimą. Ralfas

(nukelta į 6 psl.)

G. Gobis

SOVIETINĖ FIKCIJA

Nė vienoje valstybinėje santvarkoje nėra tiek žodžių ir posakių, kurie būtų tiek priešingi realybei.

Pirmoji fikcija arba iškraipymas yra pačios sovietų valdžios pavadinimas: *"Socialistinių Respublikų Tarybų Sąjunga"*, o faktiškai tai nėra jokia sąjunga, nes nė viena iš visų respublikų savo noru neįstojo į tą "sąjungą", o buvo tik priverstos priimti jėga ir teroru padiktuotos Kremliaus santvarkos.

Nėra taip pat jokių liaudies valia išrinktų tarybų, nes nuo pat revoliucijos pradžios užmestos biurokratinės nė kieno nerinktos tarybos, kuriose sėdi žmonės visai žmonių nerinkti.

Pats socializmas irgi nepanašus į socializmą, bet greičiau į senovės Egipto faraonų režimą, kur nėra jokios lygybės tarp žmonių luomų. Egipto faraonai naudojosi vargų jėga, kuria pastatė didžiules piramides, bolševikų faraonai su vergų pagelba stato fabrikus, kuriuose kalami ginklai.

Fikcija yra ir pati komunistų partija, kuri niekieno nėra rinkta ir kurioje tik tam tikra grupė žmonių viską turi suėmę į rankas, kurie valdo pačią partiją o per ją ir visą raudonąją imperiją. Eilinių partiečių balsai yra be jokios reikšmės, nes jie turi aklai paklusti partijos viršūnėms.

Kai tos "viršūnės" pastebi, jog partijos žmonės pradeda galvoti kiek kitaip, tuomet prasideda partijos valymas: atskiri partijos nariai turi pereiti valymą ir turi atsakyti prieš "viršūnės" lyg jie būtų automatiški robotai, o ne laisvi piliečiai.

Kompartijos diktatūra yra pati kiečiausia patiems partijos nariams, nes yra reikalaujamas vergiškas paklusnumas partijos linijai netik išoriniuose veiksmuose, bet ir vidiniuose įsitikinimuose: partijos žmogus privalo galvoti kaip reikalauja jų diktatoriai.

Stalinas išgalvojo dar naują fikciją — sovietinei liaudžiai apdumti akis, taip vadinamą *aukščiausią visos sąjungos ir sąjunginių respublikų tarybą* bet toji taryba labai retai šaukiama, o sušaukus atstovus yra paskaitoma Kremliaus bosų įsakymai, kuriems visi "vienbalsiai" turi pritarti.

Kaip Hitleriui kad buvo *Reich stag* — Valstybės Taryba, taip ir Kremliaus viešpačiams *Sąjungos Taryba* yra toji vieta, kur diktatorius paskelbia iš anksto padiktuotus įsakymus ir potvarkius, tai yra lietuviškai tariant *tragikomedija,* kurioje susirinkusieji turi pakartoti sufleriaus žodžius. Nes praktiškai Tarybos nieko negali nutarti, kas partijos iš anksto nėra padiktuota.

Panaši komedija yra su sovietine *profsąjunga,* kurioje turi būti ginami neva darbininkų reikalai, jų gerovė, bet praktiškai ji rūpinąsi tik darbininkų išnaudojimu, jų trėmimu į koncentracijos stovyklas, kur darbininkai turi vergauti visagalei partijai, jos norų įgyvendinime.

Valdyba yra ir taip vadinamas "socialistinis realizmas" kuris tarnauja užsieniui apdumti akis, nes jis giria ir iškelia tai, kas užsieniui atrodytų lyg koks "socialistinis rojus", kai tuo tarpu krašte yra didžiausias skurdas.

Sovietų chruščiovinėje diplomatijoje yra pati didžiausia komedija, kuria norima suvaidinti taiką, nusiginklavimą, vienu žodžiu draugišką sugyvenimą, koegzistenciją, kuri reiškia, kad visas pasaulis nusiginkluotų ir ramiai miegotų, o sovietai vieni liktų iki dantų ginkluoti, kad patogiu metu davus galutinį smūgį tikrajai žmonijos demokratijai ir pažangai.

Bolševikai negali pakęsti, kad žemės vienas pusrutulis priklausytų "kapitalistams". Kaip pats Chruščiovas yra aiškiai pasakęs, kad bolševikinis "socializmas" palaidosiąs "kapitalizmą". Chruščiovo koegzistencijos fikcija, jo ironiška šypsena yra tik Vakarų migdymas, kad Vakarai susižavėję jo gražiais žodžiais, pamirštų su kuriuo tikrenybėje turi reikalą — su vilku, avinėlio kailyje.

Visų "gerų norų" deklaravimas, kurį skelbia sovietinis blokas vakarams yra fikcija-vaidyba, kurios užkuliuose slypi apgaulė, melas ir kerštas. Jau indų didysis išminčius Konfucijus yra pasakęs, "Kai žodžiai netenka savo prasmės, žmogus netenka laisvės". Bolševikų politikoje vartojami žodžiai yra beprasmiai, jie dengia tik sovietines fikcijas, už kurių slypi noras atimti iš visų žmonių laisvę, kurios yra netekę patys komunistai, nes jie patys yra susiraišioję melo ir vergijos pančiais.

ĮVAIRIOS NAUJIENOS

DANCIGO DARBININKAI PRIEŠ CHRUŠČIOVĄ

(E) Kai Chruščiovas nuvyko į New Yorką, Dancigo komunistų partija sušaukė visų laisvų statybos darbininkų mitingą, tikslu išreikšti Chruščiovui simpatijas ir pasiųsti jam telegramą. Tačiau darbininkai parengimą boikotavo, atvyko tik labai mažas skaičius. Ir tie patys sušuko: "Mums reikia geresnio apdaro, geresnių gyvenimo sąlygų. Po velnių su visu Chruščiovu". Tuoj prisistatė speciali "pramonės policija" ir stengės triukšmaujančius numalšinti. Mitingas taip ir nepavyko, bet telegrama Chruščiovui, žinoma, buvo pasiųsta.

PRISIPAŽINO, KAD KOMUNISTAI TETURĖJO 1.500 NARIŲ

(E) Vilniaus radijas spalio 8 d. paminėjo, kad prieš 20 metų Liet. komunistų partija buvusi priimta į Sov. Sąjungos kp sudėtį. Taja proga prisipažino, kad anuomet, 1940 m. vasarą, Lietuvos kp teturėjusi vos 1.500 narių. Ir toji saujelė, sudaranti niekingą visų gyventojų skaičiaus nuošimtį, turėjo drąsos pasiskelbti tautos masių valios reiškėja! Jei ne raud. armijos šarvuočiai, toji grupelė taip ir būtų likusi nereikšminga. Pranešime dar buvo pažymėta, kad anksčiau partijos pavadinime skliauteliuose žodis "bolševikų" buvęs išbrauktas TSkp 19-o suvažiavimo nutarimu. Tarpe Liet. kp uždavinių pranešime minima: "Partija moko mus nekęsti liaudies priešų". (Nors Liet. kp — visasąjunginės partijos filialo — narių skaičius per tuos 20 metų ir padidėjo, bet ir dabar jis tesiekia vos 2 % visų Lietuvos gyventojų. Kaip tuomet, taip ir dabar menkutė saujelė partiečių, raudonarmiečių durklų pavėsyje, primeta savo valią visai tautai.

KOVA PRIEŠ "SPEKULIANTUS"

(E) Lietuvoje pastaruoju metu sugriežtinta kova su vadinamais "spekuliantais veltėdžiais", kurių esą dar labai daug. Kai kuriose Lietuvos vietos buvo suruošti net mitingai tuo klausimu, obalsiu "Kas nedirba — tas nevalgo". Tokiuose parengimuose paprastai dalyvauja ir prokurorai.

Edvardas Šulaitis

NEJUOKINGAS ŠLUOTIŠKAS HUMORAS

Pavergtoje Lietuvoje vis dar eina "dvisavaitinis satyros ir jumoro žurnalas" Šluota, kuriame kaip tik pasigendama dviejų paskutiniųjų ypatybių. Daugumoje čia telpa įvairių žmonių nusiskundimai apie pasitaikančias negerovęs, vadovų šunybes, sunkią padėtį ir kt. blogybės. Visa tai yra įvilkta į neva humoristinę formą, tačiau retai kada nors skaitytoją ima juokas tą medžiagą beskaitant; greičiau kaip tik liūdesys ateina, nes matai, kaip Lietuvos žmonės dabar yra išnaudojami.

Vienas iš įdomesniųjų Šluotos skyrių yra "Šluotai brūkštelėjus", kuriame yra lyg ir atsakymai į anksčiau paskelbtąją medžiagą apie visokius nedorėlius. Paprastai tokie atsakymai duodami po mėnesio ar daugiau nuo nusiskundimų pasirodymo žurnale ir dažniusia parašomas vienoks ar kitoks receptas nedorėlių adresu, nors, kaip ilgas tų atsakymu sėkimas parodė, Šluotoje paskelbtųjų įspėjimų niekas nepaiso, nes po kurio laiko tuo pačiu reikalu ir vėl kas nors rašo nejuokingą "juoką".

Štai, 1960 m. rugsėjo mėn. Nr. 17 telpa eilė atsakymų, kurių pirmasis skamba taip:

"LTSR Švietimo ministerijos mokyklų valdybos viršininkas drag. Liutikas praneša, kad skaitytojų nurodyti trūkumai Vilniaus m. vaikų darželyje Nr. 18 pasitvirtino. Darželio vedėjai Logačiovai pareikštas griežtas papeikimas. Vilniaus miesto Liaudies švietimo skyrius sustiprins šio darželio darbo kontrolę".

Kitame iš jų rašoma:

"LTSR Verslinės kooperacijos tarnybos valdybos pirmininkas drag. Keperša, atsakydamas į š. m. Šluotos 13 nr. išspausdintą medžiagą «Skonio dalykas», kur buvo rašoma apie blogos kokybės žaislus, pranešė: Artelė «Vienybė» tikrai pagamina nepatenkinamos kokybės žaislų. Artelės valdyba nurodytus trūkumus apsvarstė. Šiuo metu artelės konstruktorių biūras ruošia naujas žaislų rūšis".

Įdomios (bet tik nejuokingos) yra trumpos skaitytojų pastabos. 1960 m. rugpiūčio mėn. nr. 15 "Kalbos darkytojų pašiūrėje" duodamas toks pavyzdys:

"Premestinis autobuzas į Panevežys važiuos nu liepos I d. tik tris sikius į dieną. Atvikst . . . Išviks , , ," Prie jo telpa toks prierašas: "Šitokį užrašą keleiviai, norintieji važiuoti "autobuzu į Panevežys", gali pamatyti Ramygalos autobusų stotyje".

Tame pačiame numeryje skaitome:

"Palemono miestelio gatvės be pavadinimų, o namai nenumeriuoti. Norinčiam surasti kokį nors Palemono gyventoją tenka atsakinėti į tokius vietinio gyventojo klausimus:

— Ar nežinot, kur gyvena pilieeis S.?
— O kuo jis vardu?
— Mečys.
— O iš kur jis?
— Iš Petrašiūnų.
— O kas jo tėvas?
— Siuvėjas.
— Vedęs?
— Turi žmoną ir vaikų?
— O kaip apsirengęs?
— Pilku kostiumu.
— O kuo dar jis žymus?
— Turi medžioklinį šunį.
— Ar rudą?
— Ne.
— Tai nežinau tokio.

Šluotos Nr. 17 tūlas J. Noreika iš Šakių praneša:

"Šakių miesto kultūros ir poilsio parke esančios estrados scena iš abiejų šonų papuoštą tokio turinio šūkiais:

"Dainuodami ir šokdami mes žinome, kad garbingiausias uždavinys 1960 m. gauti derlingumo iš 1 ha. 12 cnt. Paruošti siloso kiekvienai karvei po 10 t."

"Dainuodami ir šokdami mes žinome, kad garbingiausias uždavinys pasiekti 1960 m. iš 100 ha. naudmenų 260 cnt. pieno, 65 cnt. mėsos, turėti 10 karvių, iš karvės primelžti 2760 kg pieno".

Šios žinios autorius prideda labai būdingą pastabą: "Draugai, dainuodami ir šokdami su šitokiais šūkiais, nedarykime juokų iš tokių svarbių uždavinių, kaip laukų derlingumo kėlimas ir gyvulininkystės išvystymas!"

Pabaigai norisi pacituoti keletą iš šių metų rugsėjo numerio Šluotos paimtų gabaliukų, kurie yra būdingi sovietinio gyvenimo realybei.

Skyrelyje "Naujas senų mislių įminimas" rašoma:

Suraizgyta, sumazgyta guli spintoj uždaryta. Kas?

— Apsileidusio kolūkio apskaita, kurioje ir pats velnias ragus nusilaužtų, bet nieko tikro nesužinotų.

Klausimų-atsakymų skyriuje užtinkame:

Užlipau savo bendradarbiui ant nuospaudos. Užtai jis man šveitė į ausį. Kaip jam užtai atsilyginti?

— Atsilyginti tikrai sunku, nes muštis labai negražu. Geriaausia, užlipkite jam ant kitos nuospaudos ir atsukite kitą ausį.

UNIVERSITETAS TĖVAMS

(E) Vilniuje atidarytas pirmasis Lietuvoje universitetas tėvams. Universiteto tikslas — duoti tėvams "komunistinės moralės" pagrįstą jaunosios kartos auklėjimo supratimą. Čia taip pat bus laikomos ateistinės propagandos paskaitos. Užsiėmimai universitete bus lydimi kino filmų demostravimu, ekskursijomis į mokyklas ir įmones. Pirmas šio tariamo universiteto užsiėmimas įvyko rugsėjo mėn. 14 d. Klausytojų buvo apie 200. Užsiėmimai vyksta du kartu per mėnesį ir tęsis iki šių mokslo metų galo.

Skaityk ir platink patriotinį, lietuvišką dvisavaitraštį "Laiką"!

LIETUVIAI visame Pasaulyje

Australija

● (E) **"Patariamoji Politinė Komisija"** steigiama prie Australijos Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos. Tuo norima kiek galint sutelkti jėgas Lietuvos laisvinimo reikalams. Į komisiją įeis ir esamų kitų organizacijų atstovai (Baltų Tarybos, PET ir kt.). Komisija numato palaikyti ryšius su kitų tautų organizacijomis, bendradarbiaujant bendroje kovoje su bendru priešu. Be to, bus kreipiamasi į Australijos vyriausybę ir visuomenę, aiškinant Pabaltijo tautų padėtį ir prašant paramos jų laisvės siekiams. Bus palaikomi ryšiai ir su kitų žemynų laisvinimo organizacijomis.

Š. Amerika

● (E) **Mirė adv. dr. Br. Kalvaitis,** 58 m. amžiaus, nuo širdies smūgio spalio 10 d. Bostone. Buvo kilęs iš Vilkaviškio apskr. Baigęs Šiaulių gimnaziją. Taikomosios kriminalistikos mokykloje Romoje 1930 m. gavo teisių daktaro titulą. Nuo 1932 iki 1944 m. (su pertraukomis) vertėsi advokatūra. T. k. buvo Saugumo departamento juriskonsultas ir Kauno policijos mokyklos lektorius. Po karo emigravo į JAV, kur vertėsi nekilnojamojo turto bizniu.

Vokietija

● (E) **Nauju Vasario 16 gimnazijos direktoriumi** paskirtas kun. dr. L. Gronis ir spalio 10 d. PLB Vokietijos Krašto valdybos pirmininko pristatytas mokomajam personalui, tarnautojams ir gimnazijos moksleiviams. Kun. dr. Gronis yra gimęs 1896-IX-11 Krokialaukio parapijoje, Alytaus apskr. 1925-35 m. buvo Vilkaviškio vyskupijos kūrijos kancleris ir Dvasinio tribunolo teisėjas, 1935-40 m. karo kapelionas, 1942-44 m. Vilniaus kunigų seminarijos profesorius. 1949-54 m. dirbo pastoracinį darbą Škotijoje ir redagavo "Išeivių Draugą". Nuo 1954 m. persikėlė į Vokietiją. Kurį laiką buvo Vasario 16 gimnazijos vicedirektorium ir kapelionu, vėliau Lietuvos Raud. Kryžiaus pirmininku.

IŠ VASARIO 16 GIMNAZIJOS GYVENIMO

Dr. J. Griniui nuo š. m. rugsėjo 1 d. savo prašymu pasitraukus iš gimnazijos direktoriaus pareigų, laikinai šias pareigas eina gimnazijos inspektorius T. Gailius.

Mokytojų Taryba pirmame poatostoginiame posėdyje priėmė į gimnaziją 14 naujų mokinių: 9 berniukus ir 5 mergaites. 1 mergaitė, be to, priimta tik į bendrabutį. Pažymėtina, kad du mokiniai: Valerija ir Alfonsas Čeliai atvyko iš JAV, New Jersey.

Vasario 16 Gimnazijos skautės šią vasarą stovyklavo įvariose Anglijos skaučių stovyklose. Jos parsivežė ne tik gražių atsiminimų, bet išgarsino ir Lietuvą. Pav., Cambridge stovyklavusios trys skautės: Žibutė Vykintaitė, Monika Haufaitė ir Vanda Endriukaitė sugebėjo prasimušti į anglų spaudą: su jomis buvo padarytas interview ir jų nuotrauka buvo išspausdinta CAMBRIDGE populiariausiame dienraštyje.

SUOMIAI PAMINĖJO ŽYMIUS LIETUVIUS

(E) **"Helsingin Sanomat"** rugsėjo 25 dienos laidoje davė biagrofinių žinių apie mirusį Lietuvoje dailininką J. Vienožinskį. Tas pats laikraštis rugsėjo 29 d. laidoje plačiai aprašė prof. dr. J. Balio leidinį "Lietuvių dainos Amerikoje" ir kitą jo veikalą.

MIN. S. LOZORAITIS EUROPOS TARYBOS PATARIAMOSIOS ASAMBLĖJOS POSĖDYJE

Paryžiuje įvyko Europos Tarybos Patariamosios Asamblėjojs Neatstovaujamųjų Tautų Komisijos posėdis, kuriame Baltijos Valstybių 20 metų okupacijos sukakties proga buvo svarstoma Lietuvos, Estijos ir Latvijos padėtis. Šiuo klausimu pranešimą padarė Danijos parlamento narė ponia von Lowzow ir — tam tikslui Komisijos pakviesti į posėdį — Lietuvos diplomatijos šefas, ministeris Paryžiuje S. Lozoraitis, Estijos ministeris Londone A. Torma ir Latvijos ministeris Paryžiuje O. Grosvaldas. Svarstymo metu Komisija parodė didelį draugingumą trims Baltijos tautoms ir visišką pritarimą jų siekimams atstatyti savo nepriklausomybę. Šis nusistatymas buvo išreikštas tiek Komisijos narių pareiškimuose, tiek Komisijos priimtame nutarime, kurį ji pateiks Eur. Tarybos Patariamąjai Asamblėjai rugsėjo mėn.

Min. S. Lozoraitis yra ankščiau du kartu padaręs Komisijai pranešimus apie Lietuvą, būtent, 1956 m. Palermo ir 1959 m. Romoje. Šį kartą jis buvo Komisijos pakviestas, Lietuvos Laisvės Komit. pasiūlius.

MINISTERIS STASYS GIRDVAINIS 70 METŲ JUBILIJATAS

(E) Praėjusio mėnesio 27 d. Stasiui Girdvainiui suėjo 70 metų amžiaus. Gimęs 1890 m. rugs. 27 d. Užsienių kaime, Tauragės apsk. Petrapilio ir Maskvos universit. išėjo teisių studijas. Nuo 1920 metų dirbo užsienio reikalų ministerijoje. 1922 m. pirmasis Lietuvos pasiuntinybės sekr. Berlyne, 1923 — Paryžiuje, 1927 prie Šv.Sosto. 1930 — protokolo šepas, 1933 Patarėjas Paryžiuje. Nuo 1934 m. Įgaliotasis ministeris Užsienio reikalų ministerijoje ir protokolo direktorius. Nuo 1939 įgaliotas ministeris prie Šv. Sosto.

● **1.200 lietuvių į Kazachstaną.** (E) Š. m. liepos 20 d. iš Vilniaus į Kazachstaną išvyko 700 mechanizatorių ir 500 darbo rezervų mokyklų auklėtinių. Jie "savanoriškai" vyksta padėti kurti naują gyvenimą kazachstaniečiams.

● **Masinis žmonių bėgimas iš Vokietijos sovietinės zonos.** Šių metų rugsėjo mėnesį atbėgo į Vakarų Berlyną ar į Vakarų Vokietiją 20.699 asmens, tai yra 7.000 daugiau, negu tą pat mėnesį pereitais metais. Atbėgusiųjų tarpe buvo 3.654 jaunuoliai iki 24 metų. Atbėga ir daug specialistų. Nuo 1957 metų iki dabar atbėgo iš Vokietijos sovietinės zonos 2.179 gydytojai, 756 inžinieriai, 553 aukštųjų mokyklų mokytojai. Vien tik per 6 paskutinius mėnesius atbėgo 1.540 technikų, inžinierių, ūkinių vadovų ir kt.

● **MONTE GRANDE parduodamas sklypas 510 kv. m. apie 11 kvadrų nuo stoties ir porą kv. iki gristos gatvės, 40.000 pezų su lengvatomis išsimokėti. J. Daujotas, Capital, arti hospital Tornu, Pasaje Mariano Demaria 446.**

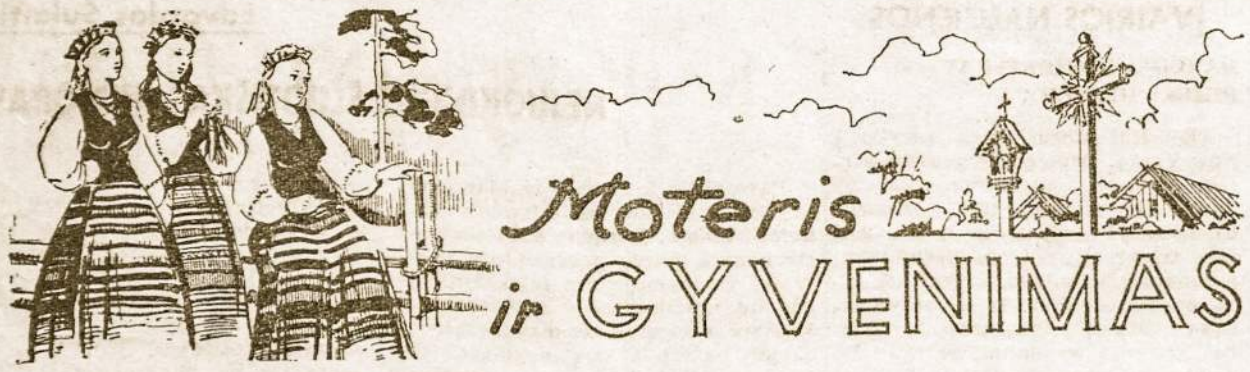

TĖVŲ ROLĖMS BESIMAIŠANT

ŽMOGUS dažnai stebi įvairius sceninius vaidinimus, žiūri filmus kinų ekranuose, domisi geresnėmis televizijos programomis. Visa tai jį žavi tik tada, kai tų vaidinimų artistai yra gerai pasiruošę ir gerai atlieka savo roles, kai jie vaidina tas roles, kurios jiems labiausiai tinka. Jeigu artistai pradėtų blaškytis, kaitaliotis rolėmis ir vaidinti ne tai, kas jų sugebėjimui ir charakteriui geriausiai tinka, tai iš tų sceninių programų nebūtų daug naudos ir jos žiūrovams nepatiktų. Vaidinime kiekvienas artistas turi būti savo vietoje.

Šios trumpos pastabos tinka ne tik vaidinimams, bet ir kasdieniniam, realiam žmogaus gyvenimui. Ypač tai sakytina apie šeimos gyvenimą, kurioje kiekvienas turi būti savo vietoje, kiekvienas turi turėti savo skirtingą rolę. Nuo šio dėsnio laikymosi dažnai priklauso šeimos laimė ir sugyvenimas. Deja, dažnai žmonės to nepaiso, ypatingai Šiauriniame Amerikos kontinente. Moterys čia galvotrūkčiais vejasi vyrus, norėdamos visiškai su jais susilyginti, o gal ir pralenkti. Moterys dėvi vyriškus rūbus, rūko cigaretes, geria svaiginamuosius gėrimus, neatsižvelgdamos į saiką. Lygiai taip, kaip ir vyrai. Jos trumpai kerpasi plaukus, dirba įstaigose ir fabrikuose šalia vyrų. Iš praktikos matome, kad tai neneša nieko gero.

O dar tragiškiau, kai ir šeimoje pradeda maišytis tėvo ir motinos pareigos. Kartais motinos nori visiškai paneigti tėvo rolę šeimoje, pačios imdamosis viską diktuoti ir tvarkyti, vaikų akivaizdoje žemindamos tėvo autoritetą.

Pažvelkime, ką šiuo reikalu sako žymieji mokslo žmonės. Štai Vienoje gimęs, buvęs nacių koncentracijos stovykloje, 1939 m. atvykęs į Ameriką ir dabar dėstąs psichologiją Čikagos universitete, dr. Bruno Bettelheim taip sako:

— Šiandien daugelyje šeimų tėvai yra virtę pastumdėliais. O iš tikrųjų kiekvienoje šeimoje turėtų būti viršininkas. Juo turėtų būti ne kas kitas, o tik tėvas. Motina šios pareigos niekad negalėjo ir negalės tinkamai atlikti.

Profesorius yra parašęs porą labai rimtų psichologinių veikalų: "Love is not enough" ir "Truants from life". Jis yra trijų vaikų tėvas. Labai daug yra sekęs ir studijavęs ne tik savo tėvo, bet ir daugelio kitų tėvų jausmus ir pareigų sritį. Jo manymu, kol tėvai jautėsi tėvais, jų įtaka vaikams buvo labai didelė. O dabar, kai jam darosi vis sunkiau ir sunkiau būti tėvu negu motinai motina, jo įtaka vaikams labai sumažėjo. Tai esą ypatingai dėl to, kad vyro ir moters rolės labai maišosi. Moterys dabar atlieka daug vyriškų darbų, todėl jos laukia, kad vyrai atliktų moteriškuosius.

— Paimkime vaikų priežiūrą žeimoje, — rašo prof. Bettelcheim, — nesuskaitomoj daugybėj šeimų tėvas tapo tik "mažasis motinos padėjėjas". Ji vyrui dažnai sako: "Kodėl tu nepakeitei vaikui vystyklų? Kodėl jo neaprengei? Žiūrėk, kad pamaitintum vaiką, kai aš išeisiu į krautuvę". Tad dabartinis tėvas yra tapęs lyg auklė šeimoje. Tačiau tai yra labai neišmintinga. Juk vyro nei fiziologija, nei psichologija nėra tam pritaikyta. Visa tai jis daro tik iš bėdos ir iš didelio reikalo.

Žinoma, kartais yra būtina tėvui atlikti šias pareigas, kai motina būtinai turi išeiti ar dėl kitų priežasčių negali pasirūpinti vaiko priežiūra, bet tai tik išimtys. Jeigu tėvas yra įkinkomas į nuolatines auklės pareigas, jis negali šeimoje atlikti vyro ir tėvo pareigų.

Profesoriaus manymu, motinos, kurios stengiasi didžiąją dalį savo ruošos darbų arba vaiko priežiūrą perleisti tėvui, žemina pačios save. Motinos ir tėvo pareigų maišymas šeimoje daro blogą įtaką ir vaikams. Mergaitėms ir berniukams pasidaro visiškai neaišku, kokios pareigos jų laukia ateityje, kai užaugs. Toliau jis sako, kad šeimoje gražiausiai tėvo pareigos pasirodo šiais atvejais:

1) uždirbant šeimai pragyvenimą;

2) esant šeimos autoritetu ir galva;

3) visose aplinkybėse šeimą užtariant ir ginant;

4) esant šeimos moraliniu autoritetu, kurio reikalavimai ir net pageidavimai visiems šeimos nariams privalomi.

Deja, visa tai Šiaurės Amerikoje gal jau liks tik balsas tyruose, nes šeimų padėtis čia jau per toli nužengusi bloga kryptimi. Šiame krašte, anot vokiečių priežodžio, yra "lengva tėvu patapti, bet labai sunku juo būti". Jeigu tėvas šeimoje bus tėvu, o jo švelnus žodis bus priimamas kaip įstatymas, tada šeimoje ir jo įtaka bus didelė. Šeimos nariai, kilus įvairioms problemoms, turės į ką kreiptis ir galės ant jo stipraus peties galvą priglausti.

Kad nereikėtų remtis tik minėto profesoriaus nuomone, pažvelkime, ką kiti šiuo klausimu sako. Amerikietis teisėjas S. Leibowitch šitaip teigia: "Dėl nepilnamečių nusikaltėlių didžiąja dalimi reikia kaltinti modernios šeimos sistemą, kurioje vyrauja ir vadovauja motina, o ne tėvas. Tenai, kur motina vienu ar kitu atžvilgiu mažina tėvo autoritetą vaikų akyse, ji pati spiria akmenis iš pamato, ant kurio vaikai stovi". Toliau jis nurodo, jog Italijoje nepilnamečių nusikaltėlių skaičius yra mažiausias pasaulyje dėl to, kad tenai jaunimas ypatingai gerbia tėvo autoritetą. Net ir mažiausiai išsilavinusiuose sluoksniuose tėvo autoritetas yra pripažįstamas ir jo nesiima ginčyti nei žmona, nei vaikai.

Šią tiesą pripažįsta ir įtakingos moterys. Australijos Tautinės Moterų Tarybos Pirmininkė R. T. Breen šiuo klausimu taip išsireiškia: "Mes čia, Australijoje, turime gerai įsidėmėti, kad Amerikoje smarkiai įsigali matriarchatas (moters viešpatavimas), tai gali įvykti ir mūsų krašte. Tačiau to pasekmės būtų labai žalingos. Tai pakeistų ir pablogintų santykius ne tik tarp vyro ir žmonos, bet ir tarp tėvų ir vaikų".

Pranas Alšėnas
"Laiškai Lietuviams"

Pijus XII — Šeimų Gynėjas

ĮDOMUS TESTAMENTAS

Kokius užrašus galėtute palikti savo vaikams? Ar norėtute, kad jūsų vaikai atydžiai gyventų pagal jūsų paliktus užrašus?

Prieš kiek laiko Atominės Energijos Komisijos vedėjas Gordon Dean žuvo lėktuvo nelaimėje ir jo kišenėje buvo rastas vienas užrašas. Jis buvo užrašytas ant paprasto voko su pažymėjimu, kad būtų perrašytas ir perduotas jo vaikams.

Užrašo užvardinimas buvo toks: Išmoktos pamokos.

Niekad nereik prarasti sugebėjimo būti entuziastišku, nes nuolatai atsiras progų ir veiklų, kurios visad turėtų būti remiamos. Žmogus visad turėtų būti susidomėjęs gyvenimu, kad būtų pasiruošęs darbuotis kitų ir gerų reikalų naudai. Kitaip gyvenimas būna nuobodus.

Niekad nereik manyti, kad nebūsi užrūstintas, nes gyvenime vis atsiras įvykių, kur aiškiai matysis neteisingumas. Tada reikės stoti ir kovoti už teisingumą.

Niekad nereikia nuteisti artimą pirmu pamatymu, nes pirmiausia reik manyti, kad jis yra geras ar nors neblogesnis, kaip manėme. Visi žinome, kad tokie greiti sprendimai apie artimą dažnai klaidina mus ir tada būna sunku pamilti tą asmenį, kai paaiškėja, kad jis yra geras.

Jei jūs nebūsite dosnus, kai yra sunkiau būti dosniam, tai niekad nebūsite dosnus, kai bus iš ko būti dosniam. Ar tai ne didelė teisybė. Tie, kurie galėtų būti dosnūs, niekad neranda skatiko geriems tikslams, bet tie, kurie turėtų taupiai gyventi, dažnai randa iš ko būti dosniais.

Geriausias būdas sukelti pasitikėjimą savimi yra atlikti nors menkiausią dalyką tobulai. Bet, kai matai, kad kyli į didesnį tokį pasitikėjimą, tai jau laikas būti nuolankiam. Matysi, kad tikrai neesi toks tobulas, ir ta teisybė bus jums verta daug paguodos.

Būdas tapti tikrai naudingu pramatytam darbui — suieškoti tokių, kurie galėtų savo sugebėjimais pagelbėti tą darbą atlikti. Išmok kartu su ta pagalba darbuotis, niekad neužmiršk jiems padėkoti ir pripažink jiems jų atliktą darbo dalį. Tai yra labai sumanus patarimas, nes žmogus niekad negali visko vienas atlikti. Paprasčiausi darbai reikalauja kitų prisidėjimo ar pagalbos.

Pasaulio didžiausios nelaimės ir nepasisekimai įvyksta tada, kai būna nesusipratimų. Visad reik pasitarti ar pasikalbėti su kitais prieš atliekant kokį nors sverbesnį darbą. Kai puikuolis stengiasi viską vienas atlikti, tai tada įvyksta didžiausios nelaimės ir nepasisekimai.

Tas, kuris parašė tą testamentą, išpildė jį iki paskutinės raidės savo gyvenime. Taip liudija jojo artimiausi bičiuliai.

Vertė ir pritaikė *P.P. Činikas*, MIC (Kristaus Karaliaus Laivas

KILTI IR KELTI

Dulkių pasaulyje veikliai tarnauti šviesos pasauliui —
Ištikimai aukotis didžiai idėjai iki mirties —
Pažinti žmones ir neniekinti jų, rasti kelią į širdis tų,
kurie gyvenimą jau pralaimėjo.
Suprasti, mylėti ir laimėti net tada, kai esi nesuprastas,
nekenčiamas ir persekiojamas.
Gyventi pasaulyje nepasaulietiškai, save tobulinti neegoistiškai
ir garbinti Dievą šviesiaregiškai.
Lygiai laiminti kentėjimą, kaip ir džiaugsmą —
Branginti gyvenimą ir ramiai laukti mirties —
Visada ir visur atsiduoti Aukščiausiojo Valiai —
Tai menų menas. Tai gyvenimo menas!

M. Pečkauskaitė

MOTINAI

Tavo vardą mini ramunėlė
Ir miškų žibutė mėlyna.
Ten toli, toli prie Nemunėlio,
Kai ateina Motinos diena.

Skardžiai pragysta tenai vyturėliai,
Dar saulutei miegant pataluos...
Džiaugėsi vaikučiai — dideli mažutėliai,
Kol visi laimingi buvome namuos...

Tau gėlių įteikdavom kiekvienas.
Prašėmė: gyvenk, gyvenk ilgai...
Už kančias Tau meilę davė Dievas —
Saugok ir globok mus amžinai...

Stasys Džiugas

Sekmadienio Rimčiai

KAS YRA SKAISTYKLA?

Katalikų Bažnyčios mokslą apie skaistyklą ne visi krikščionys priima. Graikai — atskilusi Rytų Bažnyčia — neneigia skaistyklos, bet apie ją mažai kalba. Ji pasitenkina tik suminėdama, kad tiems, kurie mirė tikėdami, bet nepakankamai atnešę tikėjimo vaisių, gali pagelbėti tikinčiųjų maldos, ypač tos, kurios jungiamos su Nekruvina Auka.

Rusai, kita atskilusi Rytų Bažnyčios dalis, dažniausiai neigia skaistyklos buvimą. Protestantų, išskiriant anglikonus, irgi neigia skaistyklos buvimą. Jie tvirtina: per tikėjimą žmonės tampa tobulai šventi, pateisinti ir tiesiai nueina į dangų. Tai yra guodžianti mintis. Deja, nepagrįsta nei Šventu Raštu nei pirmųjų krikščionių tradicija.

IŠ KUR ŽINOME, KAD SKAISTYKLA YRA?

Pirmiausia iš Šv. Rašto. Tiesa, Šv. Rašte niekur tiesioginiai nėra tvirtinama, kad skaistykla yra, bet daug kur apie ją yra kalbama. Senajame Testamente (Mk. 2, 12) randame: "Anuo metu narsusis vyras Judas, parinkęs aukų, nusiuntė į Jeruzalę 12 tūkstančių sidabro drakmų, kaip atnašą už kritusių kare nuodėmes, gerai ir maldingai galvodamas apie mirusių prisikėlimą... Todėl šventa ir išganinga mintis melstis už numirusius, kad jie būtų išlaisvinti iš kaltybių". Jeigu skaistyklos nebūtų, veltui būtų maldos už mirusius. Danguje esantiems maldų nereikia, o į pragarą patekusiems jos nieko nepadeda.

Naujame Testamente taip pat parašyta, kad yra nuodėmių, kurios po mirties gali būti atleidžiamos. Šv. Mato evangelijoje (12, 32) skaitome: "...kas kalba prieš Šv. Dvasią, tam nebus atleista nei šiame pasaulyje nei būsimame". Čia gali būti kalba tik apie lengvų nuodėmių aleidimą po mirties, kas gali įvykti tik skaistykloje. Apokalipsėje rašoma (21, 7): "Į jį (t. y. į dangų) neįeis nieko sutepto, bet tik tie, kurie įrašyti į Avinėlio gyvenimo knygą". Sielos susitepimas yra ne kas kita, kaip lengvos nuodėmės arba dar ne visai atlygintos laikinos bausmės už jau atleistas mirtinas nuodėmes. Kur gi tad su susitepimais miręs žmogus gali patekti, jei jam ir dangaus ir pragaro vartai uždaryti? Niekur kitur, kaip į skaistyklą.

Be Šv. Rašto apie skaistyklos buvimą liudija ir pirmųjų krikščionių tradicija. Mes žinome, kad skaistyklą tikėjo pirmieji krikščionys, kuriuos tikėjimo mokė patys Apastalai. Tertulijonas (antrame šimtmety) rašo: "Mes aukojame už mirusius Šv. Mišias per kiekvienas mirties metines"'. Apaštališkoje Konstitucijoj, kurių seniausias nuorašas yra likęs iš ketvirtojo amžiaus, skaitome: "Melskimės už savo brolius, kurie nuėjo ilsėtis Kristuje, kad Dievas, priėmęs jų sielas, malonėtų savo begalinėje meilėje atleisti jiems kiekvieną nuodėmę ir, maloniai nuteiktas, atvestų juos į gyvųjų pasaulį".

Vadinasi, apie skaistyklą sužinome iš Seno ir Naujo Testamento. Dėl to bažnytinis Tridento susirinkimas yra nutaręs: "Katalikų Bažnyčia, mokoma Šv. Rašto ir remdamasi tuo, kas parašyta senosiose šventųjų tėvų tradicijos knygose, visuomet yra tikėjusi ir bažnytiniuose susirinkimuose bei ekumeniškuose sinoduose yra nustačiusi, jog yra skaištykla, ir kad ten patekusioms sieloms gali pagelbėti tikinčiųjų maldos, ypač per Šventąją Altoriaus Auką".

KAS YRA SKAISTYKLA?

Skaistykla yra vieta, kur po mirties patenka tų teisiųjų sielos, kurie numirė neatlikę laikinųjų bausmių už savo nuodėmes. Čia jiems tenka kentėti tol, kol tos bausmės yra atliktos" (Tanquerey). Nežinome, kaip ilgai sieloms skaistykloje tenka pasilikti. Dievo sprendimai kiekvienai sielai skirtingi. Žinome tik, kad niekam neteks ten pasilikti po pasaulio pabaigos, nes su pasauliu baigsis ir skaistykla.

Nors skaistykloje sielos kenčia kantriai, su meile ir tobulu atsidavimu Dievui, kenčia su džiaugsmu, nes dangus joms jau užtikrintas, bet jų kančių didumas prašoka bet kokį mūsų įsivaizdavimą. Pagal Bažnyčios mokytojus, kaip Šv. Tomas Akvinietis, skaistykloje mažiausia bausmė yra skaudesnė už didžiausią bausmę žemėje. O Kristaus Sekimas mano, kad skaistykloje viena atgailos valanda yra sunkesnė už 100 metų atgailą žemėje.

KAIP PAGELBĖTI SKAISTYKLOJE KENČIANTIEMS?

Gaila skaistyklos sielų, kurioms reikia tiek daug kentėti, valantis nuo nuodėmingų susitepimų. Bet reikia pasiguosti žinia, kad galime joms pagelbėti. Mes galima mažinti ir trumpinti jų kentėjimus savo maldomis ir aukomis, ypač jungdami jas su Šv. Mišių Auka — su pačiu Kristumi, besimeldžiančiu ir besiaukojančiu už sielas. Dar didesnės pagalbos susilaukia sielos, jei kas užprašo už jas Šv. Mišias, jei kas už jas aukoja savo gerų darbų nuopelnus.

Galime pasiguosti žinia, kad mūsų pastangos — pagelbėti sieloms skaistykloje — Dievui labai patinka, nes jis tas šventas sielas labai myli ir nori kuo greičiau jas turėti pas save. Dėl to mūsų gailestingumas, parodytas skaistykloje kenčiantiems, mums patiems yra labai nuopelningas.

Galime džiaugtis ypač tuo, kad sielos skaištykloje, kurioms mes padedame greičiau išsivaduoti iš to sunkaus kalėjimo, mums lieka dėkingos per visą amžinybę. Dar būdamos skaistykloj jos jau meldžia Dievą už savo geradarius; dar daugiau, kai nueina į dangų. Dėl to mūsų pastangos pagelbėti skaistykloje kenčiantiems mums patiems yra labai naudingos. Neužmirškim tad skaistykloj kenčiančiųjų.

V. Gutauskas, S. J.

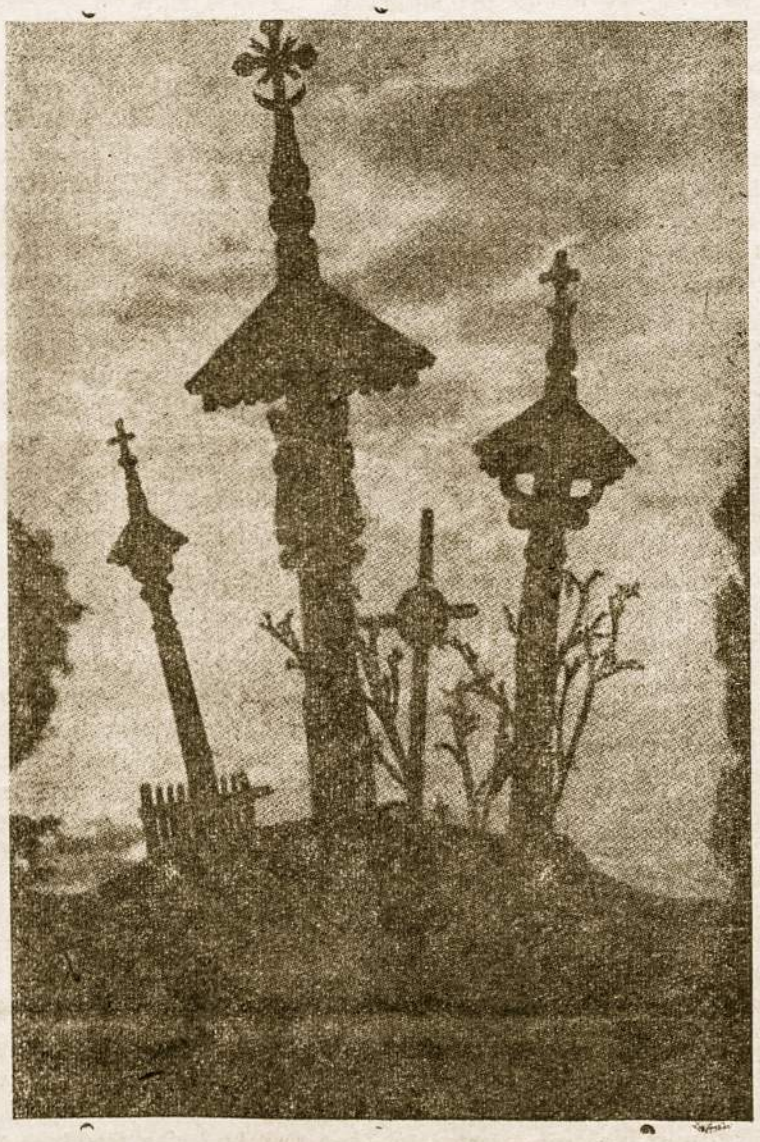

Vėlinių kryžiai kviečia mus susikaupti

● **Kard. Montini Brazilijoj.** Buvęs artimiausias popiežiaus Pijaus XII bendradarbis kardinolas J. B. Montini, Milano arkivyskupas, neseniai lankėsi Brazilijoj. Brazilijos prezidentas svečiui parodė didelį svetingumą: suruošė labai gražų priėmimą naujoj sostinėj, pasakė ta proga puikią kalbą, iškeldamas nepaprastą Kat. Bažnyčios svarbą Brazilijos gyvenime, savo lėktuvu nuvežė į S. Paulo.

DR. JUOZAS PRUNSKIS

KAIP VERTINTI LIGAS

KARTAIS ne iš vienos krūtinės prasiveržia atodūsis: "Padėk, Viešpatie, man išsisaugoti nelaimių, kurios yra išvengiamos, ir duok stiprybės pakelti tas, kurios nėra išvengiamos". Tarp tokių nelaimių, kurios neišvengiamai anksčiau ar vėliau beveik visus aplanko, yra liga. Įstengti ligoje dvasiškai nepalūžti yra didelis menas. Visų pirma ligonis neturi jaustis, kad jis jau ištremtas nuo visa to, kas domina sveikuosius.

Čia galima prisiminti sunkiai sergančią mergaitę Koelne, Vokietijoje. Kai 1888 metais visas kraštas džiaugėsi, užbaigus didingąją to miesto katedrą, priešais tą meniškąjį pastatą, pastogės kambarėlyje, gulėjo sunkiai serganti mergaitė, kuri ligos metu ištisomis valandomis sėdėdavo prie lango ir sekė vykdomus statybos darbus. Tuo metu pro jos pirštus slinko nesuskaitomi rožančiaus karolėliai. Ligonė meldėsi, kad darbų metu neatsitiktų jokia nelaimė. Kai prasidėjo katedros šventinimo iškilmės, mergaitė gulėjo arti mirties. Staiga ji pakilo. Jos veidas buvo papuoštas šviesiu žvilgsniu. Ji pažvelgė į naująją šventovę, iškėlė savo rožančių ir tarė: "Dievo Motinėle, juk ir aš buvau prie statybos!" Ir tada ji susmuko atgal į patalą, ir užgeso jos gyvybė.

Kiekvienas, ligos prie lovos prirakintas, gali daug gero kitiems padaryti savo malda, savo auka, savo patarimu ir kantrybe.

LIGONIS PAS ARSO ŠVENTĄJĮ

Karta pas šventąjį Arso kleboną Joną Vianney atvyko sergąs vienuolis. Jį buvo atsiuntę vyresnieji, kad prašytų pagydomas. Ligonis išdėstė savo rūpestį šventajam, tačiau šis atsakė: "Mes privalome norėti to, ko Dievas nori. Savo mirties valandą galėsi įžvelgti, kad savo liga būsi daugiau sielų išgelbėjęs negu savo uolumu, sveikas būdamas". Ligonis sugrįžo namo, bet vyresnysis nebuvo patenkintas. Praslinko dveji metai, ir jis vėl pasiuntė ligonį su tuo pačiu prašymu pas Arso kleboną. Kun. Vianney ir vėl jam tarė: "O ne. Toks būdamas, savo bendruomenei daugiau padedi negu sveikas". Paskui jis pakėlė akis į dangų, lyg norėdamas pasakyti, kad mes į įvykius turime išmokti žvelgti Dievo šviesoje.

Pats Kristus yra pagydęs daug ligonių. Viešpats davė žmogui išradingą protą, kad jis įstengtų ištirti ligų priežastis ir jas šalintų bei su jomis kovotų. Tačiau yra ir tokių ligų, kurių greitai nebus įmanoma nugalėti. Iki amžių galo bus nepagydomų ligonių. Bet jų gyvenimas ir kančia nėra be prasmės. Jie gali būti kantrybės mokytojai, maldos apaštalai, amžinybei nuopelnų skynėjai. Šis gyvenimas tai dar ne viskas, praradus ir sveikatą, dar ne viskas yra prarasta.

KANČIŲ SUBRANDINTA SIELA

1933 metai Kleiberghofene, Muencheno arkidiecezijoje, mirė dvylika metų išsirgusi tarnaitė Ona Naszl. Toje ilgoje kankininkystėje šios mergaitės siela buvo giliai subrandinta, ką liudija pasilikusieji jos užrašyti šūkiai:

1) Ieškoti Dievo yra gražiausias ir reikalingiausias mūsų gyvenimo uždavinys.

2) Tapti šventąja. Visa kita yra antraeiliai dalykai.

3) Malda mums neturi būti našta, ji turi nešti džiaugsmą.

4) Dalykai, kuriuose nebūtų vietos Kristui, yra tušti.

5) Reikia išmokti kalbos su Dievu, kaip ir kiekvienos kitos kalbos. Kristus yra mūsų mokytojas maldos moksle.

6) Biauriausias melas yra nenuoširdus kelių sulenkimas, rankų sunėrimas ir melagingas mušimasis į krūtinę.

7) Tebūnie tik vienas tavo rūpestis ir siekimas: kaskart vis labiau mylėti Dievą.

8) Kas myli Išganytoją, nesibijo būti į Jį panašus neturte, kentėjimuose ir paniekinimuose.

9) Klusnumas yra tiesiausias kelias įtobulybę.

10) Kiekviena gyvenimo akimirka — tai žingsnis į amžinybę.

11) Gyvenk taip, kad kiekvieną valandą galėtumei mirti.

12) Noriai ir uoliai eik kryžiaus mokyklą. Prie kryžiaus kojų mes galime daugiau išmokti negu iš visų pasaulio knygų.

13) Tik tam kryžius yra sunkus, kuris jį nenoriai neša. Jis yra lengvas ir saldus tam, kuris jį su meile apkabina.

Kai sergantį vienuolį šv. Teodozijų tyruose aplankė kitas atsiskyrėlis ir ragino, kad jis, kitiems sveikatos išmeldęs, ir pats savęs nepamirštų, šventasis atsiliepė, kad jisai jau daug gero žemėje patyręs, gero vardo žmonėse susilaukęs, tad belieka jam kentėjimais anuos laimėjimus papildyti, kad šalia paguodų jis būtų pakėlęs ir bandymų valandas.

Įvairenybės

● **Universitetas užsienio studentams Maskvoje.** (E) — Maskvos naujai įsteigtame "Tautų draugystės universitete" studijuos Azijos, Afrikos ir Lotynų Amerikos studentai. Visas kelionės ir išlaikymo išlaidas apmokės sovietinis kultūros fondas. Universitetas rengiamas 25 tūkst. studentų.

Šiuo būdu Maskva tikisi paruošti naujus kadrus savo penktajai kolonai.

KOLEGIJA AFRIKOS KATALIKAMS ROMOJE

Popiežius Jonas XXIII šiemet įsteigs Romoje Afrikos katalikams veikėjams kolegiją, kuri bus palaikoma viso pasaulio katalikų aukomis. Šią Kolegiją Šv. Tėvas nori įsteigti kaip atsakymą į Maskvos "Draugiškumo Universitetui", kur ruošiami Afrikos ir Amerikos kontinentui būsimieji kovotojai.

Š. AMERIKOS KATALIKAI SMARKIAI AUGA

Yra apskaičiuota, kad Š. Amerikoje katalikų skaičius dvigubai didesnį prieauglį turi, negu bendras Amerikos žmonių prieauglis. Dabar Š. Amerikoje yra 43 mil. katalikų, o už 30 metų bus dvigubai — 86 mil. Š. Amerikoje šiais metais buvo pašventinti 12 juodukų kunigų; iš viso dabar yra 106 juodukai kunigai.

* **KIRPYKLA "O L G A" — Ilgalaikis plaukų sušukavimas** (karštas ir šaltas, atliekamas moderniškomis mašinomis ir naujais metodais. Priimama mokinės —

Olga Jasiulytė - Vitkauskienė, Wilde, Av. Gen. Cadorna 85.

PER ALPES IR ITALIJOS LYGUMAS

Rašo Pijus Gudelevičius

KELIAS nuo Insbrucko iki Bolcano eina giliu kalnų tarpekliu pagal Izarco upės krantus. *Viena pusė eina vieškelis, o kita traukinys. Šis Alpių kelias yra jau nuo viduramžių pagarsėjęs, kai maldininkai keliaudavo į Romą, neretai kalnų tarpekliuose būdavo vagių užpuolami ir apiplėšiami.*

Mūsų laikais keliauti šiuo keliu teikia tik malonumą, nes pro traukinio langą gali stebėti amžinu sniegu apdengtus kalnus. Tiesa, retkarčiais traukinys įlenda į tamsų tunelį, perkirsdamas vieną ar kitą kalno pusę. Kalnų vaizdas nepaprastai gražus: viršuje kalnų viršūnės apdengtos sniegu, žemiau kalnų uolos blizga saulės šviesoje, dar žemiau žaliuoja miškai, ganosi gyvuliai, matosi žmonių gyvenamos vietoves: kaimeliai ir miesteliai su bažnyčiomis, senomis pilimis ir gražiais viešbučiais. Vėl tarpais matosi dirbamos žemės plotai, daugiausiai daržai ir vienuogynai, kurie akmeniniais pylimais sutvirtinti, kad vanduo bebėgdamas nenusineštų su savim derlingą žemę.

Iš įdomesnių vietovių tenka pažymi Fortalezza, *kuri taip pats vardas itališkai rašo, reiškia "tvirtovę". Čia kaip tik stovi labai didinga ir graži tvirtovė, padaryta prieš 100 metų, kad saugotų šalį nuo priešų užpuolimų. Pilis išsilaikiusi dar gerame stovyje, matyt nedaug tenaudota karo laiku. Toliau sekė kiti senoviški miesteliai kaip* Pontegardena, Chiūsa *ir didesnis miestas su vyskupu sostu —* Bresenone *(vokiškai Brixen). Briksene yra keletas senų bažnyčių, kuriose yra palaidoti keli šventi vyskupai, kurie valdė šį miestą ir vyskupiją.*

Už poros valandų kelio yra kitas didesnis Pietų Tyrolio miestas Bolzanas, *kuriame yra graži ir sena katedra, keletas vienuolynų ir kitų senoviškų pastatų. Bolzane nutariau ilgiau sustoti, nes už keliasdešimt kilometrų yra Marijonų vasarvietė, kurioje nutariau pasilsėti.*

Kadangi pati vasarvietė Longostano (vokiškai Lenkstein) randasi vieno su viršum kilometro aukštumoje, tai teko specialiu krumpliuotu traukiniu keltis viršum į Soprabolzano. Pakilus kiek aukščiau atsidaro labai puikūs vaizdai: apačioje palieka Bolzano miestas su daugybe bažnyčių bokštų, aplinkui matosi kaimyniniai bažnytkaimiai, kurių priskaičiau apie 14. Kiek toliau dunkso lyg koks milžinas Šlerno kalnas, dar toliau Marmolado ir Catenacho kalnų viršūnės, kurios siekia virš 3 km. aukštumo.

— Gražu kaip danguje, — atsiliepė vienas iš bendrakeleivių.

— Taip, tikrai čia gražu, nes aplinkui keliasdešimt kilometrų spindulių po kojomis matai vaizdus vienus už kitus gražesnius: kalnų virtines, kurios žiba saulės spindulių šviesoje. Apsimoka pakilti į aukštumas, kad suprastum Dievo sutvertos gamtos nusugadintą grožį.

Longostagno vietovė. Toliau — Šlerno kalnas

Longostagno bažnytkaimyje pačioje klebonijoje marijonai praleidžia vasaros atostogas. Ir daugiausia čia vasaroja marijonų klierikai, kurie per metus Romoje studijavęs, per vasaros karščius atvyksta čia atsigaivinti grynu kalnų oru. Čia viešpatauja tikra ramybė: nesigirdi nei mašinų užimo, nei fabrikų kaukimo. Vietos žmonės tyroliečiai-vokiečiai ramiai darbuojasi laukuose, sekmadieniais tik susirenka į didesnį namą ar viešbutį pasisšnekučuoti, išgerti alaus.

Keletą dienų pasilsėjęs ir išsikalbėjęs su senais savo pažįstamais vėl leidausi nuo kalno žemyn į Bolzaną. Turėdamas laisvo laiko aplankiau bažnyčias ir vietos mužiejų. Bolzanas karo metu buvo smarkiai nukentėjęs, bet dabar jau vėl baigia atsistatyti. Dabar miestas turi apie 100.000 gyventojų.

Iš Bolzano vėl pajudėjau toliau Italijos gilumon. Maniau sustoti ir apžiūrėti seną ir garsų bažnytinės santarybos miestą — Trentą, bet miego priveiktas pravažiavau, kai atsibudau, jau buvau už Trento. Norėjau bent per langą dar pamatyti, bet stipri vėjo srovė pagavo mano kepurę, kurią teko ten palikti. (Mat, Italijoje traukiniai labai greitai važiuoja, todėl susidaro labai didelis traukimas, kuris lengvai nuima ne vienam nepritvirtinusiam kepurę.)

Teko pravažiuoti visą eilę miestų kaip Rovereto, Modena, Verona *ir toliau tęsėsi ilga ir turtinga Lombardijos lygumą, išraižytą kanalais ir nusagstytą didelėmis sodybomis. Čia gamta būtų kiek panaši į Argentinos Pampą, tiktai daug gyvesnė ir daug žalesnė, bei tirščiau žmonių apgyventa.*

Toliau pasiekėme mokslo ir industrijos miestą — Boloniją, *kur po karo mokėsi nemažas būrys lietuvių studentų. Toliau kelias vėdė per Apeninų kalnus, kuriuos vienoje vietoje traukinys kerta 18 km. ilgumo tuneliu. Pasibaigus kalnams, privažiavome vėl kitą lygumą —* Toskaną, *kurioje centrinis miestas yra* Florencija.

Florencijoje sustojau kiek ilgiau pasidairyti. Florencija, tai Italijos didžių menininkų, poetų, rašytojų ir šventųjų miestas, kuri gali konkuriuoti su pačia Roma. Florencija, kai dar buvo kunigaikštystė, buvo išvysčiusi savo žydėjimo aukščiausį laipsnį. Dabar visas meno turtas guli sudėtas 20-je muziejų, kur saugojami geriausi paveikslai, skulptūros, poezijos rankraščiai. Čia Alighieri Dantė rašė "Dievišką-ją Komediją", čia Fra Angelico tapė savo stebėtino grožio paveikslus, čia dešimtimis šventų vienuolių ir vyskupų ilsisi katedrų, bažnyčių ir vienuolynų kryptose. Florencijos bažnyčios išpuoštos įvairiaspalviu marmuru, ypatingai katedra, kuri gražiai išpuošta balto ir juodo marmuro kombinacija.

Mieste pilna taip vadinamų karabalenininkų", kurie savo atsiminimus siūlo turistams už "pigią kainą". Kad ir "pigiai" gausi, bet vistiek "karabalenininkas" užsienietį apgaus.

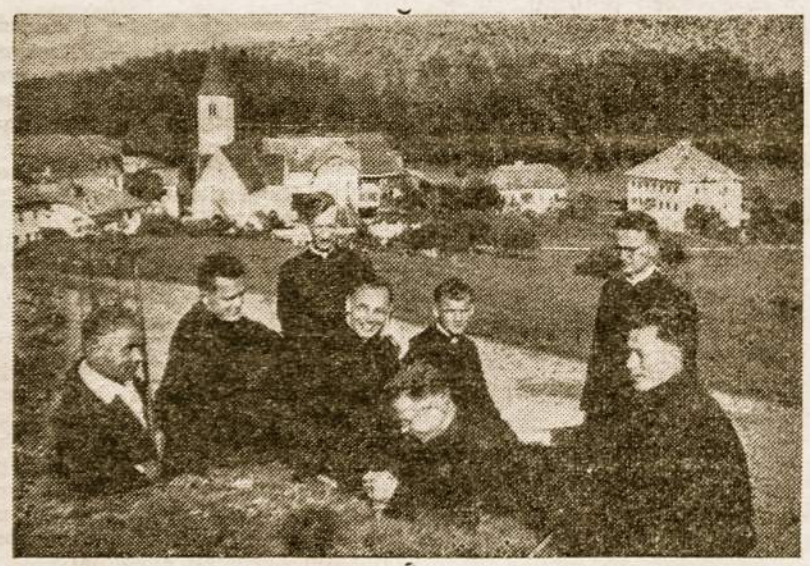

Longostagno vasarvietėje marijonai kunigai ir klierikai pokalbyje. Matosi Longostagno bažnyčia

Pasiekęs galutinę stotį, — turėjau pėščias keliauti dar dviejų valandų kelią. Kalnų kelias yra vargingas ir daug prakaito kainuojąs, bet su kiekvienu žingsniu vis kiti vaizdai. Pakeliui sutikau argentiniečių šeimą ir truputį pasikalbėjau. Mat, čia atvažiuoja iš visų pasaulio kampų turistai. Pekėlėse yra įrengti puikiausi viešbučiai, maudykles, žaidymų aikštės su visais patogumais.

Edvardas Šulaitis

PASIRYŽIMAS VISKĄ NUGALI

AMERIKOJE, kaip kiekvienas gali patirti, sunku rasti jaunuolį, kuris nesvajotų tapti geru sportininku — Olimpinių žaidimų žvaigždė ar kokio nors profesionalinio sporto klubo žaidėju. Šis troškimas yra giliai įaugęs į jaunų žmonių galvojimą, nes sporto herojai čia drąsiai gali konkuruoti su filmų žvaigždėmis. Nors mėgėjiškas sportas čia ir nėra populiarus, tačiau jaunuoliai, tapę laimėtojais mėgėjų grupėje, dažnai metasi į profesionalinę šaką, tokiu būdu pelnydamiesi gera pragyvenimą.

Daug knygų yra prirašyta apie žymiausius Amerikos sportininkus. Nemaža jų yra parašę patys garsieji sportininkai, pasakodami apie savo kelią į sporto viršūnes ir kitiems rodydami, kaip reikia elgtis, norint tapti geru sportininku. Nors ir ne visos šios rūšies knygos yra vertos didesnio dėmesio, tačiau yra tokių, kuriose galima rasti daug gražių pamokymų jauniesiems, kurios duoda daug puikių pavyzdžių.

Viena tokių knygų yra parašyta žinomo šuolio į aukštį su kartimi specialisto, pasaulio rekordininko Bob Richards. Šioje knygoje autorius paberia labai gražių, paskatininčių minčių. Pradžioje yra rašoma apie vaiką, vardu Charles Paddock, kuris 1920 m., susitikęs lengvosios atleikos mokytoją, jam pareiškė: "Aš noriu būti Olimpinių žaidimų čempionu, o taip pat norėčiau tapti grečiausiu pasaulio bėgiku". — "Puiku, Charli", jam atsakė mokytojas, "tu gali tai pasiekti, jeigu tik nori. Tačiau vien tik troškimo čia nepakanka. Tu turi dirbti, mokėti susivaldyti, gyventi švariai ir pasitikėti Dievu. Didelis bėgikas turi gerai išlavinti kojas, tačiau, norint pasiekti kojų stiprumą, reikia pirmiau turėti stiprybę savo širdyje ir mintyse".

Ir nuostabu — Charles Paddock pasiekė tai, ko norėjo. Jis labai dirbo ir tapo Olimpinių žaidimų čempionu bei greičiausiuoju pasaulyje bėgiku. Bob Richards savo knygoje pažymi, kad jam niekada nėra tekę matyti kito panašaus bėgiko, kurio kojos greičiau judėtų už šio sportininko kojas. Paddock tapo visiems žinomu, ir daugelis grupių jį kviesdavo kalbėtoju. Kartą jis kalbėjo jaunuolių grupei ir aiškino kiek žmogus gali pasiekti savo pasiryžimu ir kietu darbu. Kalbos pabaigoje jis apsidairė aplinkui ir pareiškė: "Gal būt, šiame kambaryje yra kitas Olimpiados čempionas, jeigu ne sporto srityje, tai bent savo paprastame gyvenime. Turiu pasakyti, jog yra svarbiau būti savo gyvenimo čempionu".

Po tos kalbos prie jo priėjo mažas negriukas ir pareiškė: "Pone Paddock, Jūs manyje kažką sužadinote. Aš norėčiau tapti Olimpiados čempionu". Paddock uždėjo ranką berniukui ant peties ir tarė: "Sūnau, tu gali juo tapti, jeigu tik to nori. Tačiau prie to turi pridėti tikrai sunkaus darbo ir nemaža pasitikėjimo Dievu". Ir iš tiesų atėjo diena, kai tas berniukas, vardu Jesse Owens, laimėjo ne vieną, bet keturis Olimpiados aukso medalius.

Vėliau jis taip pat buvo kviečiamas paskaitoms. Prisiminęs iš Paddock girdėtas mintis, dažnai jis ir savo jauniesiems klausytojams primindavo: "Aš esu tikras, kad šiame kambaryje yra mažiausia dar vienas Olimpiados čempionas, jeigu ne sporte, tai bent savo kasdieniniame gyvenime".

Kartą po tokios paskaitos priėjo liesas juodukas ir, pakratęs jo ranką, prašneko panašiais žodžiais, kaip kadaise Jesse Owens kalbėjo paskaitininkui Paddock. Owens jam dabar taip pat atsakė tais žodžiais, kuriuos buvo girdėjęs iš Paddock. Ir po kurio laiko tas vaikas, kurs vadinosi Harrison Dillard, pagerino paties Owens olimpinį rekordą.

Kiekvienas šių didžiųjų sportininkų turėjo nemaža kovoti, kol įvykdė savo užsimojimą ir užsipelnė malonumą, ateinantį drauge su to užsimojimo pasiekimu. Panašių pavyzdžių yra gana daug. Jie visi rodo, jog žymiaisiais žmonėmis, nežiūrint kokią sritį beimtume, niekas negimsta, bet tampa po didelių pastangų. Jeigu žvelgsime į sporto sritį, tai pastebėsibe, kad žymiųjų sportininkų sąraše yra ir tokių asmenų, kurie savo jaunystėje buvo kankinami įvairių ligų, ir maža kas tikėjo, kad jie galėtų ko nors pasiekti. Tačiau, kaip jau iš minėtų pavyzdžių matėme, pasiryžimas viską nugali. Beveik nėra tokio dalyko, kurio jaunas žmogus negalėtų pasiekti. Žinoma, čia reikia ne tik didelių pastangų, bet ir pasitikėjimo Aukščiausiąja Esybe, ką labai aiškiai pabrėžė ir minėtieji sportininkai.

Kiekvienas tvirtas pasiryžimas yra laimėjimo pradžia.

S. Šalkauskis

(atkelta iš 2 psl.)

Samsonas tai pakartojo pabrėždamas.

PRISLĖGTOS BAŽNYČIOS

Bažnyčios apdėtos dideliais mokesčiais. Kaimo bažnytėlė turi mokėti iki 13,000 rublių metam. Ir tai į priekį. Miestuose daug bažnyčių uždaryta. Kunigų pajamos apdedamos 25 proc. mokesčiais. Kaimo bažnytėlė turie turi gerus darbus, bažnyčios vengia ir jai nepadeda. Kaime bažnyčios lankomos. Valdžia į tai mažiau kreipia dėmesio.

AR PALENGVĖJO PO STALINO?

"Reikalai kiek palengvėjo, — pastebėjo R. Samsonas. Daugiau yra ko valgyti, daugiau prekių krautuvėse". Tačiau, kad ir mažiau jaučiama priespauda, tai viskas griežtai kontroliuojama ir budriai sekama.

Ar tebėra skurdas? "Jei vienas dirba, o penki valgo, — tai aišku, kad skurdas", — atsakė R. Samsonas. Tuo patvirtino žinomą faktą, kad didelė dauguma tiek teuždirba, kad dirbantis tegali save išlaikyti. Išimtį sudaro naujoji bolševikinė buržuazija — valdininkai, įmonių vedėjai, partiečiai.

ROSARIO

BURMISTRAS APDOVANOJO LIETUVIUS

Kaip praeitame numeryje trumpai buvo paminėta spalio 8 d. Rosario miesto Valdyba suorganizavo didelę šventę — Svetimtaučio Diena — "Dia del Residente Extranjero", į kurią buvo kviestos visos tautos, tarp jų ir lietuviai. Toji šventė praėjo su dideliu pasisekimu. Buvo įdomu stebėti įvairių tautų grupes, pasipuošusias savais motyvais.

Tą pačią dieną Rosario miesto burmistras Dr. L. C. Carballo įteikė visų tautų atstovama dovanas: Lietuviams buvo įteikta: medalis p. M. Klimui, gyvenančiam Rosario mieste ir plakatas Rosario Lietuvių B-nės pirmininkui Jonui Papečkiui su sekančiu įrašu: **"La Municipalidad de Rosario en nombre de la Ciudad a la Colectividad Lituana en el Dia del Residente Extranjero como homenaje a su fecunda labor. Rosario, Cuna de la Bandera, octubre 8 de 1960".**

Lietuvių jaunimas pavaizdavo lietuvių papročius: šienapiūtę, su šieno piovimo ir grėbimo įrankiais ir su vežimu šieno, kuris sukėlė didelį susidomėjimą. Toji eisena tęsėsi ilgoką kelio galą. Šventėje dalyvavo aukšti svečiai kaip Santa Fe Gubernatorius, Rosario miesto burmistras Dr. Carballo ir kiti dideli svečiai. Lietuvių jaunimas, kuris buvo tautiniuose rūbuose, susilaukė daug sveikinimų iš tribūnos.

Šventės eisenoje dalyvavusios mergaitės ir berniukai. Mergaitės: N. Švarlytė, M. Lukošytė, B. Pundytė, A. Pundytė, J. Užkurytė, N. Papečkytė, M. Seniūnytė, H. Rakutytė, O. Tyčionytė, E. Palaikytė, M. Kolainytė, S. Kaselytė, L. Vilutytė, M. Moraitė, A. Sadukaitė, Kristina Aspelskytė ir A. Albertingaitė. Iš berniukų dalyvavo: J. Kalainis, A. Kalainis, A. Liutkevičius, M. Gruzdys, A. Lukošius, H. Švarlys, A. Petruškevičius, H. Palaikis. Su muzika linksmino ir šokiams vadovavo Tomas Plepys.

LIETUVIAI ATSILYGINA DOVANOMIS ROSARIO MIESTO VALDYBAI

Rosario lietuviai spalio 16 d. kaip jau buvo minėta praeitame numeryje, atsidėkodami Miesto Valdybai už dovanas Rosario miesto šventės proga "Semana de Rosario" įteikė Miesto Valdybai šias dovanas: Lietuvos vėliavą, 2) Lietuvos himną ir 3) Lietuvišką Vytį, visos dovanos rėmuose įdėtos.

Rosario dienraštis **"La Capital"** spalio 18 d. apie tai įsidėjo ištisą straipsnelį, kuriame tarp kitko rašoma: "Kad lietuvių kolonija Miesto Valdybos salione su įprastu nuoširdumu įteikė Miesto Departamentui vėliavą, himną ir herbą gražiai įrėmuotus, kurie praturtins miesto kultūros muzieju".

Kaip laikraštis toliau tęsia, ta proga kalbą pasakė Lietuvių Kolonijos pirmininkas p. J. Papečkys, padėkodamas Miesto Valdybai už "Svetimtaučio Dienos" suorganizavimą ir svetimtaučių pagerbimą. Iš Miesto Valdybos pusės trumpai atsakė Valdybos sekretorius Kultūros ir Socialinės Pagalbos skyriaus vedėjas Dr. J. Hipolito, kuris kartu su ponu Ant. Suarez Sala, priėmęs dovanas, Miesto Valdybos vardu išreiškė padėką lietuviams už įteiktas dovanas.

Užbaigiant dovanų įteikimo ceremonijas, Dr. Hipolito palydėjo visus iki Tautinės Veliavos Paminklo, kur prie paminklo buvo padėtos gėlės ir pasirašyta į "Auksinę Knygą" esančią vėliavų galerijoje.

Ta proga lietuvių jaunimas dalyvavo tautiniuose rūbuose. Turime gerbiamus skaitytojus atsiprašyti, kad pereito numerio aprašyme buvo vienas apsirikimas, kurį čia norime atitaisyti: lietuvišką vėliavą padovanojo ne p. J. Papečkys, bet p. **Juozas Ašmonas**, gyv. P. Benjamin 3961.

VIEŠA PADĖKA

Rosario Lietuvių B-nės Valdyba, jausdama daug palankumo ir nuoširdumo iš visuomenės tarpo, ruošiant įvairias šventes ir jose gausiai dalyvaujant, kaip "Semana de Rosario" ir "Dia del Residente Extranjero", dėkoja visiems prisidėjusiems ir įvairiais būdais parėmusiems darbu ar dovanomis: Lietuvos Ministeriui Dr. K. Graužiniui už parūpinimą Lietuvos Vyties ir Himno, p-lei M. Graužinytei už menišką dovanų paruošimą ir papuošimą, p. Juozui Ašmonui už padovanotą Lietuvos vėliavą, Jurgiui Brizgiui už įvairius įrašus ir foto, Alfonsui Lioliui už transportą-automobilį, Tomui Plepiui už muziką, J. Liutkevičiui, A. Kalainiui, M. Klimui, A. Pundžiui, kun. J. Margiui, A. Švarliui, A. Latvėnui už prisidėjimą įvairiais darbais.

N. Švarlytei, M. Lukošytei, B. Pundytei, A. Pundytei, I. Užkurytei, N. Papečkytei, M. Seniūnytei, H. Rakutytei, O. Tyčionytei, E. Palaikytei, M. Kalainytei, S. Kaselytei, L. Vilutytei, M. Moraitei, A. Sadukaitei, A. Albertengaitei, K. Aspelskaitei, A. Liutkevičiui, A. Kalainiui, M. Gruzdžiui, J. Kalainiui, A. Lukošiui, H. Švarliui, A. Petruškevičiui ir kitiems už dalyvavimą šiose iškilmėse.

Dėkojame ir visiems prie dovanų įteikimo prisidėjusiems ar tai darbu ar gėlėmis ar kitu būdu. Visiems dalyvavusiems nuoširdus ačiū!

Aukavusieji prie Emigranto Dienos ir Rosario Miesto šventės paminėjimo įvairioms išlaidoms padengti!

J. Brizgys — $ 200, M. Klimas — 150, J. Liutkevičius, A. Liolys, J. Guzas, P. Dargis, J. Stašauskas po 100. Br. Šimanauskas, A. Pundys, K. Liutkevičius, A. Švarlys, J. Papečkys, A. Samauskas, Alf. Lukošius, K. Sadukas, Fr. Vaičekauskienė po 50, M. Kalainienė — 35, St. Tyčionis, B. Petruškevičienė, Teod. Kalainis, T. Plepys, J. Radzevičius, Vinc. Seniūnas, B. Andrijauskas, Z. Stasevičius, Vyt. Seniūnas po 20. A. Staškevičius, St. Morkūnas, K. Zaukas, V. Rakutienė, A. Latvėnas, S. Krašinskas, U. Vinciūnienė po 10. A. Gabartienė — 5.

Visiems aukojusiems ir prisidėjusiems prie šio kultūrinio darbo ir abiejų svenčių paminėjimo nuoširdus lietuviškas ačiū.

Rosario Lietuvių Bendruomenės Valdyba

SKELBIMAS

Rosario Lietuvių Bendruomenės Valdyba š. m. lapkričio mėn. 27 d. 11 val. Šv. Kazimiero parapijos patalpose šaukia visuotiną narių susirinkimą. Bus pranešti įdomūs ir svarbūs dalykai, bei svarstomas Vasario 16-tos paminėjimo klausimas ir pradėtas pasiruošimas tai šventei. Narius ir nares prašome dalyvauti.

Rosario Lietuvių Bendruomenės Valdyba

MŪSŲ MIRUSIEJI

PROFESORIUI PAKŠTUI MIRUS

Visiems gerai žinomas pasaulinio garso geografas profesorius Kazimieras Pakštas, sulaukęs 66 metus amžiai, visai netikėtai rugsėjo 11 d. mirė. Savaitę prieš mirtį profesorius dalyvavo Ateitininkų jubiliejiniame kongrese Čikagoje ir buvo kaip ir visada gerai nusiteikęs, ir vis dar svajojo apie atsarginę tėvynę — Britų Honduras, bet Viešpats pašaukė jį į amžiną Tėvynę.

Velionis kilimo buvo iš Užpalių. Turėdamas vos 18 amžiaus išvyko iš Lietuvos ieškodamas pasaulyje laimės. Atvyko į JAV pradėjo studijuoti garsiame Fordhamo universitete, New Yorke, kurį 1918 metais užbaigė su sociologijos diplomu. Vėliau studijavo dar Šveicarijoje ir 1923 metais gavo filozofijos daktaro laipsnį.

Grįžęs Lietuvon nuo 1925 metų iki 1928 metų profesoriavo Kauno Vyt. Didžiojo universitete. Nuo 1928 iki 1931 metų profesoriavo Rigos universitete. Prieš antrąjį pasaulinį karą, nujausdamas besiartinančią audrą Europoje, persikėlė į JAV ir nuo 1939 m. profesoriavo Kalifornijos universitete. Paskutiniu laiku dirbo Ohio universitete.

Velionio veiklos dirva buvo labai plati: kaip profesorius, mokslininkas, visuomenininkas ėjo įvairias aukštas pareigas. Didž. karo metu (1916-1918) ėjo Tautos Fondo Amerikoje sekretoriaus pareigas, redagavo visą eilę lietuviškų laikraščių, buvo išrinktas Ateitininkų Federacijos vadu, Lietuvos Geografinės Dr-jos pirmininkas, Vidurio Europos krikščionių demokratų unijos vicepirmininku, Vidurinės Europos Federacinio klūbo Pittsburge pirmininku.

▪ **Jonas Barišaukas**, eidamas 53 metus amžiaus, spalio 30 d. mirė aprūpintas visais Bažnyčios sakramentais. Velionis kilimo buvo iš Trakų. Palaidotas Sarandi kapinėse.

NAUJAS LIETUVIŠKAS KAPAS

Po kelių metų sunkios cukrinės ligos spalio mėn. 31 d. mirė **Juozas Baliukas**, eidamas 57 metus. Velionis buvo kilimo iš Bebarzdžių km. Debeikių valsč. Untenos apskr. Argentinon atvyko 1929 m. Per 25 metus dirbo Wilsone. Iš santaupų pasistatė Valentin Alsinoje ant Isletos 1973 namelį, kuriam ramiai gyveno su žmona Ona Stonytė ir duk-

A†a Juozas Baliukas

terim Olga. Per paskutinius trejus metus buvo netekęs akių šviesos, bet šią nelaimę ramiai sutiko.

Ligos metu buvo aprūpintas su šventais sakramentais. Laidotuvės įvyko lapkričio 1 d. dalyvaujant giminėms, kaimynams ir palydint kunigui iki Sarandi kapinių, kur liko ilsėtis.

Nuliūdime liko žmona — Ona Stonytė Baliukienė, duktė Olga de Garcon su vyru ir brolis Jonas Baliukas su žmona. Lietuvoje liko jauniausias brolis Antanas su šeima ir sesuo Rozalija taip pat su šeima.

▪ **JUOZAS VALENTINAS** sulaukęs vos 41 metus, š. m. spalio mėn. 12 d. mirė nuo širdies smūgio. Velionis kilimo buvo iš Š. Amerikos, bet vėliau gyveno Lietuvoje. Prieš 30 metų atvyko Argentinon. Dirbo prie kėdžių. Buvo nevedęs, bet susipratęs lietuvis: priklausė prie SLA 5 skyriaus.

Liko nuliūdę dvi sesutės: Sofija Naravickienė ir Bronė Čupailienė. Laidotuvės įvyko spalio 14 d. dalyvaujant giminėms ir dideliam būriui draugų. Velionis palaidotas Flores kapinėse.

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkojame visiems, kurie pareiškė užuojautas ir palydėjo į amžino poilsio vietą velionį Juozą Baliuką, yp atingai kun. A. Steigvilai už religinį aptarnavimą.

Brolis, žmona ir duktė

Šventos Mišios

LAPKRIČIO MĖNUO

9 d. 6,50 val. už **sielas skaistykloje**
— 8,15 val. už **Teodorą Daukantą**
10 d. 6,50 val. už **Ant. Kundrotą**
11 d. 8,15 val. už **Padvalskių ir Šimkų šeimas**
12 d. 6,50 val. už **Juozapą Angelskį**
— 8,15 val. už **Navalinsko šeimą**
— 9 val. už **Valeriją Jurgelionienę**
13 d. 7 val. už **Zigmą, Kazimierą ir Juliją Bielinius**
— 9 val. už **Bronislavą Venckienę** (6 metai)
— 10,30 val. už **Aleksandrą Dambrauskienę**
14 d. 6,50 val. už **Prančiškų Gidzevičių**
15 d. 6,50 val. už **Mainonio ir Velykio šeimas**
16 d. 6,50 val. už gyvus ir mirusius **Čeikų ir Žekių**
— 8,15 val. už **Mykolą Šarką, Agotą Tamošiūnienę, Domininką Eimontą ir Joną Okną**
17 d. 6,50 val. už **Puišių ir Kundrotų šeimas**
19 d. 8,15 val. už **Jurgį, Juzoapą ir Oną Povilionius**
— 10 val. už **J. Motekūną** (met.)
20 d. 7 val. už **Motiejų ir Konstanciją Misiūnus**
— 9 val. už **Teodorą Bakutį**
— 10,30 val. už **Kazimierą Šulnį**

BERISSO

Lapkričio 13 d. 10 val. Maria Auxiliadora bažn. už **Oną ir Vincentą Zabulionius, Veroniką ir Sofiją Zabulionytes**
— 27 d. 10 val. **Žagrakalių vestuvių 25 metų** vestuvinių sukaktuvių proga

TEMPERLEY

20 d. 10 val. už **Povilionių šeimą**

▪ **Quilmes bažnyčioje ant Mitre ir Rivadavia gatvių lapkričio 13 d. 12,30 val. laike lenkų pamaldų bus atlaikytos Šventos Mišios už a†a LEONĄ JANKEVICZ, buvusį lietuvių-lenkų gimnazijos mokytoją Lietuvoje.**

Į pamaldas kviečia atsilankyti sūnus Steponas ir giminės.

MIRĖ PETRAS BAUBLYS

Spalio 29 d. po ilgesnes ligos savo namuose, c. Paraguay, Avellaneda, mirė **Petras Baublys**, sulaukęs 60 metų amžiaus.

Argentinon buvo atvykęs prieš 30 su virš metų ir dirbo ilgesnį laiką "Tamet" geležies apdirbimo fabrike. Jau kuris laikas buvo išėjęs pensijon. Paskutiniais metais sirgo astma, nuo kurios jis staigiai mirė.

Paliko liūdintį sūnų Vytautą su šeima ir dvi dukteris: Anytą Savickienę su vyru ir sūnum Argentinoje ir Aldą Godienę su vyru ir sūnum Urugvajuje. Velionio žmona ir sūnus Petras jau kuris laikas kaip yra mirę Argentinoje.

Spalio 31 d. savo giminių bei draugų buvo palydėtas į Sarandi kapines.

COCHERIA
LOS CONSTITUYENTES
NUOLATINIS PATARNAVIMAS AUTAIS
Lietuviams specialiai 20 % nuolaidos
Avenida de los Constituyentes 5927
Telefono: 52-9511 arba 53-4924

• BARRETAS • CARRETILLAS
• CARRITOS • PUNTAS
• CORTAFRIOS • PALAS
• GRINFAS • PLANCHAS
Fábrica de Baldes y Canastos Reforzados
para la construcción
JUAN HORACIO CZOP e Hijo
ISLETA 1313
Valentin Alsina T. E. 208 - 8717

LIETUVIŠKA AUDYKLA "DROBĖ"
Savininkas VYTAUTAS DORELIS
Parduoda lietuviškai raštuotas drobes, languotas staltieses bei lygias kitas medžiagas.
Kainos be konkurencijos, nes parduodama pačiame fabrike.
BOGOTA 4175 Cerro, Montevideo, Uruguay
Telefonas 22 - 17 - 77

MINKŠTŲ KĖDŽIŲ FABRIKAS
GAMINAMOS ĮVAIRIŲ STILIŲ MINKŠTOS IR STIPRIOS KĖDĖS.
ATLIEKAMI ĮVAIRŪS STALIAUS DARBAI.
Savininkas
Jonas Janušis
COCHABAMBA 1811-17
Villa Scasso
T. E. 68 - 7208

Casa "DOMICELA"
Sav. A. LEVANAVIČIUS
ĮVAIRIŲ RŪŠIŲ MEGZTINIAI, ŠALIKAI, KAMPEROS
šilko ir drobės išdirbiniai
— PRIEINAMOS KAINOS —
CANADA 2025 Lanús O.

Casa MUSKETAS
Parduoda
PLOKŠTELES, PIANINUS, AKORDEONUS, BANDEONUS
TELEVISIOS APARATUS
IŠNUOMUOJAMA PIJANINUS
T. E. 50 - 5948 Sanabria 2790-92

Vitrinų Fabrikas
„VITRAL"
Sav. W. A. Rastauskas
Įrengimas moderniškų vitrinų prekybos namams ir krautuvėms.
Av. SAN MARTIN 3038
Lomas del Mirador

Turismo Mundial
25 de Mayo 611 - 1er. P.
T. E. 32 - 2412

ALBERTO E. TIMINSKAS
"COCHERIA"
AMBULANCIAS - SEPELIOS - CASAMIENTOS
Pasirūpina laidotuvėmis — veža ligonius — daro kelionės į tolimesnes vietas — nuomuoja automobilius vestuvėms ir krikštynoms.
AV. PAVON 11070 T. E. 243 - 5654 Sucursal
Temperley BALCARCE 510
F.C.N.G.R. Lomas de Zamora

Buenos Aires Avellaneda

FILMAS APIE LIETUVĄ

Spalio 23 d. lietuvių salėje, Brasil 835, p. Jurgis Gilvydis parodė keletą filmų iš Lietuvos nepriklausomojo gyvenimo. Filmas vėl atgaivino gyvus Tėvynės vaizdus, senus ir brangius mūsų tautos įvykius, kurie įėjo istorijon. Lietuviškų plokštelių muzika palydėjo vaizdus, viską pindama į vieną galingą sutartinę.

P. J. Gilvydis be to parodė vaizdą ir iš Argentinos lietuvių gyvenimo: iš bendrų švenčių, maldingų kelionių į Lujaną, iš pasirodymų Buenos Aires miestę kongreso proga ir iš parapijinio gyvenimo. Taip pat buvo parodyta keletas vaizdą iš Urugvajaus lietuvių gyvenimo.

Esame didžiai dėkingi p. J. Gilvidžiui, kad jis bent retkarčiais parodo mūsų kolonijai naujų vaizdų.

Dalyvis

Motinėlė Teofilė

● **Stasys Goda** iš Urugvajaus buvo atvykęs Argentinon į Petro Baublio laidotuves.

● **Algirdas ir Algimantas Padvalskiai** paviešėję keleta dienų Urugvajuje bei pastudijavę kiek techniškas galimybes, grįžo atgal į Bs. Aires.

● **Adelė Jasiulienė su dukrele Stella** pavasario atostogoms išvyko į Kordobą. Kiek vėliau vyks ir p. **Rikardas Jasiulis.**

● **Jonas Norkus**, kėdžių dirbtuvės savininkas, dalyvaudamas bendrame lietuvių piknike parke Pereyra spalio 30 d. ir bevažiuodamas su p. A. Kaireliu ir savo dėde iš Australijos, auto padangai sproguš, ir mašinai pora kartų apsivertus buvo sužeistas dešinėje rankoje. La Platos ligoninėje ranka buvo perrišta. Dabar jau gydosi namuose. P. Kairelis ir svečias iš Australijos liko sveiki.

P. Jonas Norkus gavo naują telefoną, kurio numeris sekantis 208-5735.

Nauja Seselė — Carmen

● **Steponas Jankevicz**, gyvenantįs Quilmes — Bernal, dirba kaip technikas, įrengdamas krosnis bei sudarydamas planus įvairioms įmonėms. Stepono tėvas — Leonas, kuris mirė Lietuvoje buvo lietuvių-lenkų gimnazijos mokytojas. P. St. Jankevicz yra uolus "Laiko" skaitytojas.

● **Alfonsas Galakvoščius** gavo liūdną žinią iš Lietuvos, kad tenai mirė jo motina — Rozė Gurskaitė-Galakvoščienė.

● **Antanas Gruzinskas**, ilgametis "Sud America Centenera" fabriko tarnautojas, gavęs didelę premiją pasitraukė iš darbo į pensiją.

● **Petras Kazlauskas**, išdirbęs 28 metus fabrike "Centenera" spalio 1 d. išėjo iš darbo su $ 35.000 premija. Prieš trejus metus už uolų pareigų ėjimą buvo apdovanotas aukso medaliu ir kitomis dovanomis. Fabrike ėjo automatiškų linijų prižiūrėtojo pareigas.

● **Petras Jelinskas** buvo susilaužęs koją. Virš mėnesio laiko išgulėjo ligoninėje, vėl grįžo į savo namus — Villa Lugano.

● **Vincas ir Felicija Ratkai** ant Paraguay gatvės netoli lietuvių parapijos pasistatė gražų namuką, į kurį šiomis dienomis persikėlė gyventi. Šis pp. Ratkų namukas yra jau trečias.

● **Petras Čepulėnas** išėjęs į pensiją savo draugams ir pažįstamiems Lietuvių Centro patalpose surengė asado-pietus, kuriuose dalyvavo daug svečių. Vaišių metu skambėjo lietuviškos sutartinės. Buvo pasakyta keleta kalbų ir sugiedota — "Ilgiausių Metų".

● **Simas Kaibutas** su šeima persikėlė gyventi į Susivienijimą — Avenida San Martin 3175, kur eina Susivienijimo nuosavybės prižiūrėtojo pareigas.

● **Petras Šniokas** atvykęs po II pas. karo, nusipirko didelės vertės namą Acevedo gatvėje, Nr. 1941, Barrio Palermo, Buenos Aires, į kurį persikėlė gyventi. Ponia Joana Šniokienė į naują namą perkėlė moterų grožio salioną.

P. Šniokas kartu su Adrium Mackum, c. Gascon 1124, turi automobilių taisymo įmonę su kuria daro gražią pažangą.

● **Kazimieras Nacis**, kuris Argentinon buvo atvykęs po šio karo, spalio 21 d. su žmona ir sūnum išvyko į Š. Ameriką nuolatiniam apsigyvenimui.

● **Kun. Ant. Lubickas** lapkričio 2 d. vienam mėnesiui laiko išvyko atostogų į Villa del Dique, kur aptarnaus žmones su pamaldomis.

DAINOS MENO ŽVAIGŽDĖ ALDONA STEMPUŽIS

Kontraltas Aldona Stempužis (Aldona Stempužienė) gimė ir užaugo Baltijos jūrų pakrantėje, Lietuvoje. Antrojo pasaulinio karo pabaigoje Aldona Stempužis buvo priversta palikti gimtąją Lietuvą ir pradėti naują gyvenimą Vakarų Europoje. Tai buvo 1948 metais Vokietijoje, kur ji rimtai pradėjo studijuoti dainos meną. Ameriką pasiekė sykiu su garsiuoju čiurlionio Ansambliu 1949 metais ir gilino dainos meno studijas su Lila Robeson, Western Reserve Universitetę prof., Cleveland, Ohio. Jauna lietuvaitė čiurlionietė greit nusipynė garbės laurų vainiką tarptautinėje plotmėje:

● The Cleveland Plain Dealer ir The Cleveland News paskelbtame dainavimo konkurse 1955 metais, Aldona Stempužis laimėjo pirmą vietą.

● Tais pačiais 1955 metais laimėjo Ohio Valstybės Rytų Moterų dainavimo kontestą.

● Chicagoland Muzikos Festivalyje 1955 metais Aldona Stempužis laimėjo pirmą vietą kontraltų grupėje ir aukso medalį.

● 1958 metais lamėjo Metropolitan Operos Didžiųjų Ežerų rajono dainavimo kontestą.

Toliau savo balsą Aldona Stempužis tobulino su prof. Carmela Cafarelli, jos vardo Operos direktore, dainavimo mokytoja, Cleveland, Ohio.

Jauna meno žvaigždė Aldona Stempužis yra dainavusi vyriausias roles šiose operose: Madallena — "Rigolletto"; Nicklausse — "Hoffmano Pasakose"; Siebelio — "Faust"; Azucena — "Il Trovatore"; Operoje "Carmen" vyriausią Karmen rolę dainavo su Cafarelli Operos Kompanija ir su Lietuvių Opera Chicagoje.

Pažymėtinos jos gastrolės tarptautiniuose koncertuose, kurias dalinai parėmė ir lietuvių bendruomenė, yra šios:

● Koncertai su Klevelando Moterų Simfonijos Orkestru, su Valstybiniu Simfonijos Orkestru Vašingtone ir su New Yorko "Symphony of the Air".

Naujų Seselių priėmimas mokykloje
Motinelei Teofilei mergaitė įteikia puokštę gėlių

● **Technikas Lad. Navalinskas** su Juozu Goriu ir Pranu Capalbo įsirengė varžtų fabriką. Pirmas darbas, kurį apsiėmė padaryti, atsieis 500.000 pezų kainos.

● **Algimantas Marenholcas ir Onutė Petraitytė** spalio 30 d. kartu su kitais parapijos vaikais priėmė pirmąją Komuniją. P. Petraičiai ta proga naujame bute, Rioja 2289, padarė vakarienę, kurioje dalyvavo kun. kleb. Vytautas Palubinskas ir kiti pažįstamieji.

● **Limas ir Sara Skaržauskaitė Smaliečiai** džiaugiasi susilaukę pirmos dukters, kuriai duotas Elida Liliana vardai.

● **Vasario 16-jos gimnazijos** vardu Vokietijos Liet. B-nės pirmininkas, kun. Bronius Liubinas, atsiūntė padėkos laišką, kuriame dėkoja už surinktas aukas.

● **Šv. Cecilijos choras** kiekvieną ketvirtadienį ir šeštadienį 7 val. vakaro turi repeticijas. Ruošiamasi visu rimtumu Pietų Amerikos pirmajam Kongresui, kuriame Šv. Cecilijos choras dainuos.

● **Aldonos Stempužienės** koncerto metu, šio mėn. 18 d. Aula Magna be garsiosios solistės išgirsime dar ir tarptautinio garso baritoną **Giampiero Mastromei**, Buenos Aires Teatro Colon dainininką, kuris šalia savo pildomos programos žada padainuoti kurį nors lietuvišką kūrinį.

● **Marijos Kongreso metu Buenos Aires mieste, kaip jau skelbiama šalia, bus Jaunimo diena — lapkričio 11 d. Lietuvių jaunimas prašomas dalyvauti. Iš Aušros Vartų parapijos išvyksime 7,30 val. ryto.**

● **Pp. Smaliečiai**, gyveną Villa Caraza ir turintįs didelę prekių krautuvę, didžiųjų Buenos Aires Misijų metu užleido misijų reikalams savo patalpas.

ALDONOS STEMPUŽIENĖS koncertas įvyks Aula Magna salėje, Rodríguez Peña 1062, Buenos Aires, penktadienį, lapkričio 18 d., 1960, 21 valandą.

Trolebusai: 302, 303, 307 ir 323. Omnibusai: 124 ir 150. Kolekt.: 39.

Visa Lietuvių Kolonija kviečiama dalyvauti!

SKELBIMAS

Pietų Amerikos Lietuvių Kongreso Rengimo ir visoms kitoms komisijoms posėdžiai bus kiekvieną šeštadienį 18 val. Aušros Vartų parapijos patalpose. Komisijos nariams dalyvavimas būtinas.

Kongreso Rengimo Komisija

LAIKAS

PATRIJOTINIO RELIGINIO TURINIO LAIKRAŠTIS

Redaguoja Redakcinė Kolegija. Atsakingas Redaktorius — J. Duoba; Administratorius — P. Gudelevičius. Rankraščiai taisomi, pertvarkomi Redakcijos nuožiūra; nesunaudoti — grąžinami tik autoriaus prašant. KAINA: Argentinoje metams $ 100.—, pusm. $ 55.—, vienas nr. $ 4.—, Urugvajuje met. 12 ur, p. Kitur — met. 3 dol. Oro paštas met. 5 dol.

XII METAI Nr. 267 — 5 DE NOVIEMBRE

PAMINĖTA VENGRŲ REVOLIUCIJA

Vengrų Revoliucijos 4-rių metų sukakties proga "Liberacion Europea" sąjūdis Vengrų namuose, Bs. Aires mieste, spalio 22 d., surengė ta proga vietos ir užsienio spaudos atstovams konferenciją, tikslu priminti laisvajam pasauliui kad vengrų tautos pasiaukojimas, pastangos ir sudėtos aukos ant laisvės aukuro, nenuėjo veltui. Tai yra simbolis visoms pavergtoms Europos tautoms, kovojant už savo laisvę.

Spaudos konferenciją atidarė "Liberacion Europea" prezidentas, inž. Vaari — estas. Paskaitą apie vengrų revoliuciją, pavadintą "Vengrija kelkis", skaitė "Liberacion Europea" sąjūdžio generalinis sekretorius, p. **Miguel Angel Rubinec**, kuris labai išsamiai atpasakojo revoliucijos eigą, kartu iškeldamas jos didelę reikšmę kitoms Europos tautoms ir pačiai Rusijai, išjudinant kitus prie neramumų ir pasipriešinimų esančia sovietų tvarka. Baigdamas paskaitininkas pabrėžė, kad vengrų revoliucijos aukų kaltininkai didžiai dalimi yra vakariečių apatiškas neveiklumas nesuteikiant pagalbos.

Toliau apie šių idenų kolonializmo klausimą kalbėjo Azerbaidžianų atstovas pulk. **Velibek Jediga**, kuris sugretino caristinės ir komunistinės Rusijos imperialistinius siekimus. Prelegentas tai pavaizdavo žemėlapiais ir įvairiomis schemomis nuo Maskvos Didžiosios Kunigaikštystės iki mūsų dienų. Pabaigoje sugretino Afrikoje nykstantį kolonializmą ir Rusijos didėjantį imperializmą.

Vengrų laisvųjų studentų sąjūdžio atstovai patiekė 16 punktų, kurie prieš 4 metus buvo patiekti Budapešto satelinei vyriausybei — 1956 m. spalio mėn. 23 d., — kurių atmetimas sukėlė revoliuciją.

Šioje spaudos konferencijoje dalyvavo apie 50 spaudos atstovų iš įvairių tautybių. Ši konfeerncija susilaukė plataus atgarsio ir sukėlė didelį susidomėjimą atstovų tarpe.

Dalyvis

Pirmas Marijologinis Kongresas Pietų Amerikoje

Argentinos Primo Kardinolo Antonio Caggiano iniciatyva, Šv. Tėvui Jonui XXIII laiminant, š. m. lapkričio mėn. 9, 10, 11, 12 ir 13 dienomis Buenos Aires mieste yra ruošiamas pirmasis Marijologinis Kongresas Pietų Amerikoje su tikslu pagilinti pamaldumą į Mariją, kad atsispirti prieš šių dienų klaidas: komunizmą ir sektantus, kurie plačiai visoje Pietų Amerikoje veikia.

Pats Kongresas turės dvi dalis: vieną daugiau liturginio, kitą daugiau studijinio pobūdžio. Liturginio kongreso programa bus sekanti:

Lapkričio 9 d.

17 val. Sivori muziejuje įvyks Marijologinės Parodos atidarymas.

19 val. Miesto Katedroje sutikimas Popiežiaus pasiuntinio ir iškilmingas kongreso atidarymas.

Lapkričio 10 d. (ketvirtadienį) — vaikų diena

9 val. ryto prie kongreso altoriaus (Plaza Alvear — trolebusas 307) Mišios, Komunija vaikams.

18,30 val. Vakarinės Mišios su palaiminimu.

21,30 val. Plaza de Mayo įvyks vaidinimas. P. Calderon veikalo: "A Maria, el corazon".

Lapkričio 11 d. (penktadienį) — jaunimo diena

9 val. Prie kongreso altoriaus (Plaza Alvear) — Jaunimo Mišios ir Komunija.

18,30 val. Vakarinės Mišios su palaiminimu.

21,30 val. Ferrocarril Oeste Stadijone — Gyvasis Rožančius.

Lapkričio 12 d. (šeštadienį) — šeimų diena

9 val. Prie kongreso altoriaus (Plaza Alvear) — Mišios su bendra šeimų Komunija.

18,30 val. Vakarinės Mišios su palaiminimu.

23 val. Plaza de Congreso susirenka vyrai ir procesijoje eina iki Plaza de Mayo, kur bus vyrų bendra Komunija.

Lapkričio 13 d. (sekmadienį) — užbaigimo diena

9,30 val. Prie kongreso altoriaus (Plaza Alvear) — Iškilmingos pontifikalinės Mišios, kurių metu popiežiaus legatas kalbės.

18 val. Iškilminga procesija iš Pilar Bažnyčios. Procesijoje bus nešama Lujano Marija iki Congreso altoriaus, kur įvyks Pietų Amerikos paaukojimas Marijos globai su šūkiu: "Tu mus nuo priešų apgink!"

Studijinio pobūdžio programa vyks kasdien

● rytais nuo 10 iki 12 val. ir

● po pietų nuo 15 iki 17 val.

Šioje programoje bus svarstomos labai aktualios temos. Dalyvauti galima tik su pakvietimais, kuriuos galima gauti pas Tėvus Marijonus.

Paminėkime Lietuvos Kariuomenės Įkūrimo

LAPKRIČIO 23 DIENOS SUKAKTĮ.

Argentinos Atsargos Karių ir Kovotojų Sąjunga ruošia kuklų

Lietuvos Kariuomenės 42 metų

įkūrimo sukakties paminėjimą, kuris įvyks lapkričio mėn. 27 d. sekmadienį, 12 val. Lietuvių Salėje, Brasil 835, Avellaneda.

Į šį minėjimą ypatingai yra kviečiami 1918 metų savanoriai-kūrėjai, II-jo pas. karo kariai, partizanai ir rezistencijos dalyviai.

Kviečiamos visos veikiančios lietuviškos organizacijos ir visa lietuviškoji visuomenė.

Ats. Karių ir Kovotojų S-gos Valdyba